

І сукому
нагайтеся,
Свого не
цурайтеся...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу; 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
ВАРсly 7-4125
УНСоюзу: ВАРсly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 43. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 7, 1972 No. 43. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 6 березня 1972

В АМЕРИЦІ

ЧОРНЕ І ПОРТОРИКАНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ НЬО ЙОРКУ збільшилося на один мільйон за останніх десять років. В тому ж самому часі кількість білих мешканців цієї метрополіти зменшилася на один мільйон. Це тому, бо білі збільшенням чорного і порториканського населення, інші уступають їм місце, переносяться на передмістя. Висхід останнього перепису населення в дальшому виявився, що вихід білого населення з Нью-Йорку був ще більший, але різницю поклав природний приріст, що серед білого населення був більший, ніж смертність.

КАМПАНІЮ ЛІПНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ДО СЕКРЕТАРОК почав Державний Департамент серед своїх власних дипломатів. Секретарки досить натерпілись від постійного перевантаження бюровою працею і від великих додаткових навантажень, включно із своєрідними зайняттями бюрових "домашніх господинь" — сказало в статті в офіційній публікації Державного Департаменту, "Ньюслеттер", в якій також подана довгий список того, що секретарка дипломата повинна робити, а що до її обов'язків не належить.

УРАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА АГЕНЦІЯ має поважну проблему із втратами в Чиле. Своєю часу, 14 років тому, Конгрес схвалив встановити таку забезпечену агенцію, щоб заохотити інвестиції американських приватних капіталів у країнах Південної Америки. Коли ж тепер Чиле націоналізувало приватні підприємства, американські приватні фірми, що інвестували в тих підприємствах свої фонди, вимагають 216 мільйонів доларів відшкодування. Агенція має тільки 85 мільйонів доларів резервів.

ОБІТЯ ЛІТУРГІЯ В МЕЛЬХІТСЬКОМУ ОБРАДІ була відправлена минулої неділі в Нью-Йорку для римо-католиків, щоб познайомити їх із східними обрядами Католицької Церкви. Понад 400 римо-католиків взяло участь у відправі, а місцева преса, включно з "Нью-Йорк Таймсом", описувє обрядові різниці в Католицькій Церкві.

У СВІТІ

СОВІТИ І АРАБСЬКА ЛІБІЯ ПІДПИСАЛИ у Москві договір про признание Сове́там права розширювати в Лівії за допомогою експлуатації її нафти. Сталося це внаслідок візиту в Москву 25-тичленної лівійської делегації у складі якої були й лівійські генерали. Совети зобов'язалися теж вишколювати лівійських воїнів. Доведена Лівія була прозаявлена.

ВІСНИНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ІТТ ПЕРЕВІВ з мідером опозиції Вілсоном нараду, як нормалізувати відносини у Північній Ірландії. Він заявив згоду, що Британія погодилася би на злуку обох частин Ірландії, якщо цього захотіли цього ірландці, але це не реально.

МІЖ ГРЕЦІЮ І КІПРО ЗАГОСТРИЛИСЯ відносини, дарма що грецький прем'єр архієпископ Макаріос погодився передати військ Об'єднаних Націй спротиваючи ним крайкома з Чехо-Словацькими легку зброю. Три епіскопи греко-православного Синоду в Нікозії на Кіпрі звинувачили, щоб Макаріос, архієпископ, зрікся світської президентури.

КОМУНІСТИ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ВИСТУПИЛИ гостро проти відвідин президента Ніксона в Пекіні, назвавши Ніксона "злюбленим і підступним ватажком безоглядних імперіалістів". Стаття у керівному щоденнику "Ньюс Ден" відзеркалює гнів і злість в'єтнамських комуністів з приводу візиту Ніксона в Пекіні.

НА КРЕМЛІ ПІДПИСАНО урочисто спільну декларацію Бангладешу і Сове́тського Союзу про політичну й економічну співпрацю. Підписали її прем'єр Бангладешу шейх Муджабур Рахман і прем'єр СРСР Алексєй Косігін. Бангладеш визнали 47 різних держав світу. Рахман відвідав також Ленінград.

МОРОЗИ В СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ ЗАГРОЗИЛИ поганими найближчими зимами. Припускають, що морози відбудуться на поганому зборі жита, пшениці і ячменю. Це виключають, що під час візиту президента Ніксона в Москві в травні ц. р. приїде до підписання умови купівлі в ЗСА великої кількості збіжжя для СРСР.

У ПАКІСТАНІ ДИМІСІОВАНО найвизначніший військовик, який ніби діяв, "наполеонівські політичні амбіції". Новим командувачем пакистанської армії став генерал Тіка Хан, підвищений у ступні. Він був військовим командиром у Східному Пакистані, коли пакистанське військо по вело масовий терор проти тамтешніх бенгальців і це він арештував був шейха Муджабура Рахмана, теперішнього прем'єра Бангладешу. Тому припускають, що шанси замирення між Пакистаном і Бангладешом погіршилися.

НА ФІЛІППІНАХ ПЕРЕБУВАВ асистент секретаря для делекоксидів справ Маршалл Грін, який з'ясувався президентові Маркосові хід і вислід відвідин Ніксона у Пекіні. Грін був уже в Японії, в Південній Кореї і на Тайвані. Його місією є заспокоїти американських союзників, що Америка не "продала" їх інтересів Комуністичному Китаю. З Філіппін Грін переїхав до Південного В'єтнаму.

В Ізраїлі вні третій генерал став членом уряду Голди Меір

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Голда Меір призначила за міністра торгівлі і промислу недавнього шефа штабу ізраїльської армії генерала Хаїма Бар-Лева. Обов'язки міністра торгівлі і промислу виконував дотепер міністер фінансів Шінас Салп, разом із генералом Бар-Левом членом того самого крила керівної в Ізраїлі Робітничої партії. Генерал Хаїм Бар-Лев, іменем якого називають ліній сильних фортифікацій на Синайському півострові, має буди-то поважні і шанси стати наступним після Салпа Меір прем'єр Ізраїлю. В ізраїльському уряді засідали вже два генерали: віце-прем'єр Ігал Аллон і міністер військових справ Моше Даян. Колишній ізраїльський шеф штабу генерал Іцак Рабін є ізраїльським амбасадором у Вашингтоні. Насичення генералами ізраїльського уряду можна вважати за доказ, що Ізраїль рахується з можливістю існування ще довгі роки стану формальної або й дійсної війни з арабськими сусідами. Теперішні шанси замирення дуже малі, бо араби стоять на прийнятному становищі, що "ані п'яді землі" не віддадуть Ізраїлю, а Ізраїль не хоче вертатися до кордонів, які спричинили червневу війну в 1967 році.

Кількість безробітних у ЗСА зменшилася в лютому до 5.7 відсотка

Вашингтон. — Згідно з повідомленням департаменту праці, кількість незатруднених у ЗСА зменшується поступово і досягла в лютому цього року найнижчого від жовтня 1970 року рівня — 5.7 відсотка. В січні цього року кількість безробітних становила 5.9 відсотка і протягом 1971 року вносила пересічно 6 відсотків. Ситуація в ділянці затрудування поправилася в загальному серед усіх категорій працюючих людей, особливо ж серед жінок, але ж не зменшилася кількість безробітних серед осіб чорної раси і нелітніх. Кількість безробітних серед жінок зменшилася із 5.5 відсотка до 5 відсотків. Підсумки за лютий не вказали збільшення загальної кількості затрунених що їх було 80.6 мільйонів осіб, яка то кількість збільшується постійно від останнього літа. У сік незатрунених осіб було в лютому цього року 5.4 мільйона. Секретар праці Дж. Д. Годжсон, як також асистент пресового секретаря Білого Дому Джералд Р. Воррен висловили задоволення із наявної в дальшому тенденції до поправки в цій ділянці і водночас із дум певність, що цей розвиток буде продовжуватися й далі в наступних місяцях цього року.

Советська телевізія передавала спотворену картину життя у ЗСА

Москва. — Советські телевізійні станції почали передавати одногодизний фільмовий репортаж із ЗСА під назвою "Америка — восени 1971 року". В репортажі підтреслено головним чином негативні сторінки й коментує із щоденного великоміського життя у ЗСА, які мали б переконати глядачів, що ЗСА глибоко похитана суспільною несправедливістю, економічною кризою і політичними екстремами. У програмі виведені сцени із вулиць Вашингтону і Нью-Йорку, з копалячними місцевостями в горах Аппалачі, із бюр виплати допомоги безробітним і з "фашістських домів" губернатора Джорджа Воллеса в Алабамі. Нічого, що показувало б американську індустрію і технологічні досягнення, зокрема в будівничій ділянці, у цій телевізійній передачі не виведено. Одні із авторів цього репортажу, якийсь Тома Колініченко, показував сцени із ньюйоркського Грінві Вільдз із його нібито виявами протесту проти офіційного естаблішменту у ЗСА. Інший репортажист Г. Воронік із пресової агенції Новості демонстрував ньюйоркський Таймс Сквер із його порнографічними галереями і кінжарями і юрбами... протистуток. Ще інший репортажист вивів П'яту евію в Нью-Йорку, як кубло мільйонерів, капіталу і розкоші. Передали були також розмови із деякими сенаторами і конгресменами у Вашингтоні, але в дуже фрагментарних і тенденційних уривках. Показувало також врізки із старих фільмів про Ку Клукс Клан і палення хрестів.

Американські Прихильники АБН вислали меморандум до президента Ніксона

За повідомленням Пресового Бюро АБН, організація ПАБНА — Американських Прихильників Антибольшевизького Вілью Народів, вислала на початку лютого ц. р. меморандум до президента Річарда Ніксона, з проханням порушити справу жорстоких переслідувань українських інтелектуалів в Україні. "Ми, американські громадяни, і члени ПАБНА, вважаємо за наш обов'язок виступити в обороні тих переслідуваних", сказано в меморандумі, впері з проханням до президента Р. Ніксона, щоб він, перебуваючи на заляпованих відвідинках у Москві, порушив ту справу й домагався звільнення В. Чорновола, Б. Мороза, І. Світличного, Є. Сверстюка, М. Осадчого та інших політичних в'язнів, між ними жінок-українок. У меморандумі зазначено, що такі ж переслідування мають місце і в інших "республіках" СРСР. "Висло влосмо сподівання, п-е Президенте, що цю проблему Ви розглянете з усією відповідальністю". Меморандум підписали від ПАБНА: представник Болгарського Національного Фронту д-р І. Дочев, президент Білоруської ККА Америки Дж. Косак, полк. М. Назаренко від колективу, А. Носіч від Хорватського Визвольного Руху, М. Ангелера від Кубинського Комітету, Е. Деррік від Естонських Ветеранів, Ч. Андреевський від Угорського Конгресу Свободи, А. Бек від Північноамериканського Комітету за Незалежність, А. Николає — від Румунського Відділу ПАБНА, І. Санаєл — від Словацького Студентської Асоціації та інж. М. Шпонтак — від українського Відділу ПАБНА.

Бруклінська громада відзначила роковини Тараса Шевченка

Бруклін, Н. Й. — (В.Д.) Заходами Комітету Об'єднаних Організацій Брукліну, Відділу УККомітету, влаштовано тут в неділю 5-го березня ц. р. в Українському Народному Домі Святочку Академію на честь генія України Тараса Шевченка. Програма сьята розпочалася відспіванням американського гімну і "Заповіту" Шевченка у виконанні хорів церкви св. Духа під керівництвом кол. артиста Львівського оперного театру маестра Леда Рейнарвича, невідомого промотора у більшості влаштовуваних тут імпрев. Академію відкрив коротким словом голова Відділу УККА Б. Карась. Реферат, в якому творчість Тараса Шевченка тісно пов'язано з духовним спротивом молоді української генерації на рідних землях наступові московських шовіністів проти будь-яких виявів у культурних процесах в Україні, виступив проф. Павлина Андрійско-Данчук. "Молитву" з Шевченкової поеми "Неофіта" продекламувала М. Дубровська. Пієно "Така її доля" з опери "Причина", муз. Лиснякевича, і "Утопана стежечка", муз. Степового, проспівали дуєтом молоденькі сестри Оля і Оксана Шайди. В другій частині програми хор проспівав пієно "Ой три шляхи широкі", муз. Топольницького. Солісти М. Стефаншинка і С. Галась. Далі хор виконав пієно "Думи мої" на слова Т. Шевченка, муз. Воробкевича. "Ой у саду у саду" і "Поему про Україну", муз. Давидовського. Солісти П. Шайда і Л. Рейнарвич. Зі сольовим співом виступив маестро Л. Рейнарвич, виконавши пієно "Гей літа орег" з опери "Тарас Вульба" і "Ой, Дніпре", муз. М. Лисенка. Останньою точкою програми була інспірація "Розрита могилка" у виконанні сумівок Олі та Наталки Польних і голови місцевого Відділу ООЧУС І. Макара, що закінчилась спільним співом українського національного гімну. Акомпаніював при виконанні музичних точок проф. Т. Левіцький. Членина публіка рясними оплесками тепло приймає всі виступи.

Ірландія потрясена новим актом терору: 2 жінки вбиті, 136 ранених

Белфаст. — Британія й ірландія потрясені новим актом терору, який різнився від попередніх тим, що був свідомо й планоно вимірний проти цивільних осіб, здебільша жінок і дітей, і що не попереджено власника будинку, проти якого задумано атакат. В минулу суботу 4 лютого в само полудне, коли жінки з дітьми звикли вступати на другий сніданок до популярного ресторану в торговельній ділянці столиці Північної Ірландії Белфасту, у тому ресторані вибухла сила бомба. Було там тоді коло 290 осіб. 2 жінки агинули на місці, 136 було ранених і деякі з них в міжчасі вже померли. Одній 20-річній дівчині відірвало обидві ноги й одно рам'я. Католицький примас на обидві частини Ірландії, кардинал Вільям Конвей виступив в неділю у соборі в Белфасті проповідь, в якій найсуворішими словами заставував той терористичний акт, як невбачний злочин проти людськості. Так само прем'єр Південної Ірландії Дж. Лінч різко засудив методи терору. Підпільна Ірландська Республіканська Армія відпекалася того вчинку, заявивши, що вірогідно переловили його для провокаційних цілей протестантських екстремістів. Власти пошукують мужчину середнього віку, який бачили, як поклав якийсь пакунок біля столу і після того зник. Число убитих в терористичних актах і різних страляннях за останніх 30 місяців в Північній Ірландії зросло до 263.

Ворожі нурці знищили водний конвой з амуніцією у В'єтнамі

Сайгон. — Комуністичні нурці підплили під конвой, що складався з шістьох вантажних і військових суден, який плыв рікою Донгнай до легунової бази в В'єтнамі за 15 миль на північ від Сайгону, та знищили його мінами. Три баржі з амуніцією пішли на дно й інші судна, що товаришили їм, пошкоджені. У той комуністичній атаці Південний В'єтнам втратив коло 1.000 тонн амуніції. У столиці Південного В'єтнаму Сайгоні багато викон повилетало і було чути такий голосний вибух, що військо й мешканці думали, що це почався сподіваний комуністичний наступ. По за тим на воєнному фронті було розмірно спокійно. Вперше в останніх тижнях не було легуноських атак суперфортець В-52 проти будь-яких цілей у Південному В'єтнамі, але американські літаки знову бомбардували протилежнікі становища в прикордонній смузі Північного В'єтнаму. Північно-в'єтнамські комуністи проголосили вдруге офіційний комунікат про те, що американські "летуноські пірати" бомбардували заселені цивільними мешканцями місцевості, "доконавши нових злочинів проти в'єтнамського народу".

Колишній керівник чехословацької уранової індустрії втік на Захід

Паризь. — Колишньому керівникові уранової індустрії Чехо-Словацьчини, яка засоблює своєю продукцією п'яту частину усіх потреб Сове́тського Союзу в цій важливій для озброєння ділянці, повелось втекти із чехословацької в'язниці і добитися на Захід після довгомісячної погоні за ним. Прізвище цього керівника — Карель Бочек. Добившись на Захід, він перших шість місяців перебував іногніто в різних місцевостях, значно, що за ним наполегливо шукають агенти чехословацької розвідки і не бажаною наразити на репресії свої родинні, яка залишилася в ЧСР. Бочек був ув'язнений і обвинувачений у саботажі у зв'язку із страйком робітників, що розгорнувся в чехословацьких копальнях урану після совєтської інвазії в 1968 році. 46-літній Карель Бочек став членом комуністичної партії ЧСР в 1945 році, зараз же після того, як він був звільнений із гітлерівського концентраційного табору. З 1961 року почав працювати в копальнях урану в Яхімові і з 1960 р. став технічним директором копальні та з 1968 року генеральним директором усієї уранової індустрії ЧСР. В розмові з журналістами Бочек заявив, що він довідався, що чеська комуністична поліція арештувала в наслідок його втечі його ж 71-літнього батька, який був одним із основників комуністичної партії ЧСР й одержав спеціальне відзначення за свою 50-річну активність у партії. Арештовано також уже його брата. Втік Бочек з ув'язнення під час того, як його перевозили на переслушання з тюрми до суду. Згідно із заявою Бочека, Москва забирася для себе яких 90 відсотків усієї чехословацької продукції урану.

ПРИЇЗД ВЛАДИКИ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО ДО РИМУ ЗНОВУ АКТИВІЗУЄ ПРОБЛЕМИ УНЦЕРНВИ

Рим (Юстин). — Звільнення з совєтської тюрми і несподіваний приїзд до Риму українського католицького єпископа з України знов заактуалізували у світовій пресі важке положення Української Католицької Церкви. Знов преса заговорила про переслідування українських католиків в СРСР, про наявність там підпільної Церкви із священством й ієрархією та про розучу несправедливості, з якою совєтський режим ставиться до вірних цієї Церкви в Україні. Разом з тим піднесено справу ставлення Ватикану до цієї Церкви, яка не знаходить для себе в римських чинниках належних оборонців. Аргумент, піднесений Верховним Архієпископом Кир Іосифом Сліпим на Папському Синоді про те, що в Римі забули про цю Церкву і що її уважаться перешкодою для різних дипломатично-еккуменічних контактів Ватикану, преса знов ще виразніше підкреслила. Це раз вишліли на поверхню доволі напружені відносини між українською ієрархією і мирянами, з одного боку, та Ватиканом, з другого.

Владика Василь Величковський

буває в Римі і є гостем українського Верховного Архієпископа Кардинала Сліпного. Місяця перебування його не подано, як також ні одна газета не подала прямих відомостей, що походили б від самого Владика Величковського, або від оточення Кардинала Сліпного. Зрозуміло, що репортери почали вдаватися в різні здогади та спекуляції з цього приводу. Дехто писав про "таємничу місію з України", з'явилися версії про його зв'язки (в 1963 р. в сибірському концтаборі або в Москві тодішній митрополитом Сліпим), деяка преса натякала про те, що Владика Величковський може бути наступником Верховного Архієпископа тощо.

Зрозуміло, що репортери і кореспонденти допитувалися про цілу справу у Ватиканських чинниках. Після цього, як справа стала вже голосною, одержали коротке підтвердження, що "отець Величковський перебуває в Римі". Таке ствердження В'єтчанського пресового відділу і його керівника Алексєйра шіє більше заінтригувало пресу, яка почала писати, що Ватикан не визнає єпископського статусу прелата з України. З такою ж питаннями представники міжнародної, а також деякі редактори українських газет зверталися "ефективно до канцелярії Верховного Архієпископа, яка не давала ніяких інформацій та коментарів, відсилаючи їх всіх до Ватиканського бюро преси. Назагал, оточення Верховного Архієпископа (Закінчення на стор. 7-й)

Лист Анатолія до "Таймсу" в справі радіо "Свобода" і "Вільна Європа"

Лондон. — Письменник-неповороточ до СРСР Анатоль (Кузнецов) прислав листа до редакції лондонської газети "Таймс", в якому рішуче виступив проти самої ідеї закрити американські радіостанції "Свобода" і "Вільна Європа". Він стурбований наполяганням сенатора В. Фулбрайта на закритті тих станцій, які передають програми для народів СРСР та країн-сателітів. Письменник Анатоль, між ін., пише: "Я тепер правдоно над романом "Розп'яття" — про сучасне життя в СРСР. Так сталося, що я саме писав епізод про те, як у СРСР слухають, крізь реш заглушувачів програму радіостанції "Свобода". Цей епізод автобіографічний. Впродовж багатьох років я, письменник, як і багато совєтської інтелігенції, черпав правду тільки з одного джерела — із закордонних радіостанцій. Правду і надію". Далі в листі сказано: "Я письменник, не політик. Але дозволю мені сказати, що закриття "Свободи" і "Вільної Європи" буде однією з величезних політичних помилок. Спочатку таке безумство будуть оплакувати мої співвітчизники, а згодом, може й скоро — самі американці, і увесь вільний світ".

Не допустили делегації КПСС на з'їзд комуністів у Брукліні, Н. Й.

Нью-Йорк. — Представники постійного представництва до ОН у Нью-Йорку нарікають, що делегація комуністичної партії Сове́тського Союзу не одержала від Державного Департаменту дозволу і тому не змогли прибути на бруклінський з'їзд, після чого висловлювали свої протести. Провідником комуністичної партії Америки залишився після того з'їзду Гус Голд, а саму партію переозначили в "Американської комуністичної партії" на "Комуністичну партію ЗСА".

Генералові О. Удовиченкові сповнилося 85 років життя

Паризь. — У середині лютого генералові Удовиченкові сповнилося 85 років життя. Родом він із Харкова. Студіював у Військовій Академії в Петрограді, провадив українцізацію 2-го Кавказького корпусу, був дорадником Головного Отамана Симона Петлюри у воєнних справах, брав участь у формуванні Гайдамацького Коша й переможних боях проти комуністів за "Арсенал" у Києві. Після різних важливих постів, у 1919 р. визначився як командир 3-ї Залізної Дивізії в завзятих боях біля Валпярки. Хворий на тиф, потрапив до полону Денікіна, внаслідок чого, втік з полону, прорвався з групою воїнків до Могилева - Подільського, відновив там Залізну Дивізію і командував нею до відходу армії за Збруч. У Франції ген. Удовиченко живе з 1924 р., працював звичайним робітником і займався громадською працею.

Ген. Олександр Удовиченко

СВОБОДА SVOBODA
 UKRAINIAN DAILY
 FOUNDED 1893
 Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & Holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
 Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
 Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00.
 For UNA members monthly 65¢
 P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Голос України

Факт видавання в Україні заважало «Українського Вісника», чи не першого, мабуть, в історії повнозвільненого союзу України позачинурного видання з виразним національно-політичним спрямуванням, а подією історичного значення. Розмножували найрізноманітнішими способами, цей — в нинішній ситуації справжній голос України — викликав не тільки широке зацікавлення, але й зрушення серед української громади, особливо серед молодого активу в Україні, до чого можуть бути численні й різноманітні поширювачі в Україні, перепишувані, передруковували на машинці копії кожного із його випусків. З такою ж самою делікатною увагою зустрілося це видання і серед українців у діаспорі.

Редакція «Українського Вісника» стверджує, що він не є антирадянським, ні антикомуністичним, що подає об'єктивну інформацію про проблеми, які «турбують» широку колу української громадськості, але зовсім не висвітлюються офіційною пресою, зокрема, «про порушення свободи слова й інших демократичних свобод, гарантованих конституцією, про судові й позасудові репресії на Україні, про порушення національної суверенності (факти шовінізму й українофобії), про спроби деформування громадськості, про становлення українських політичних в'язнів в тюрмах і таборах, про різні акції протесту тощо». Згідно з цією програмою редакція «Українського Вісника» опублікувала велику кількість незвичайно важливих для висвітлення сучасного становища в Україні і для розвитку української політичної думки матеріалів та документів, що їх не може залишити поза увагою ніхто з тих, хто цікавиться сьогодишнім життям України, хто хоче орієнтуватися й організувати своїх земляків і світ про те, що діється в Україні. Видатно допоміжним у цьому буде здійснене тесер в-вом «Смолоскип» перевидавання чотирьох перших випусків «Українського Вісника».

Намагаючись зліквідувати позачинурне джерело правдивої інформації, московський ЦК КПРС доручив КГБ «припинити» за всяку ціну появу цього роду видань, зокрема російської «Хроніки поточних подій» та «Українського Вісника». У зв'язку з цим були започатковані репресії, арешти, готуються суди. Проте, «Хроніка» таки не припинено. Треба сподіватися, що й «Український Вісник» в тій чи іншій формі буде появлятися далі.

Започаткування виборів

Подорож президента Ніксона до Пенсильванії зрозуміло притягла до себе загальну увагу, але головні проблеми внутрішнього й міжнародного характеру залишилися актуальними.

Для американського політичного життя головна проблема у цьому році — президентські вибори. В найбільшій частині виборів поставляється до трьох демократичних і трьох республіканських кандидатів, офіційно зголошених у стейтвотерських виборках, не рахуючи четвертого демократичного кандидата, «вписаного» виборцями. Фактично від виборчої арифметики передбачають, що найпопулярнішим гаслом у тих виборках буде «сиди вдома»; виборчий абсентеїзм може стати відповіддю громадян на неформальне явище масових кандидатур на крайову мірку — 11 до стороні Демократичної партії і 3 по стороні Республіканської. Хоч були вже прецеденти, що переможний у гемпширських виборках кандидат не отримав навіть призначення на своїй партійній конвенції, все ж ті вибори вважаються неначе за барометр настроїв. Було б сумно, якби цей барометр вказував на байдужість. Американські громадяни українського роду повинні брати активну участь у виборках і виборах у листопаді.

Голова Крайового Комітету Демократичної партії Лоренс О'Брайєн, якому не вільно протегувати будь-якого кандидата перед партійною конвенцією, бачить перемісти свою партію над Республіканською тільки тоді, коли вона зможе «дати народові лідера, який здобуде його віру й довіру». Тіхо владне в тому, що сам факт існування 11 демократичних кандидатів з доказом, що такого одого лідера у Демократичній партії нема. Але й серед республіканців нема повної згоди. Кандидатом проти Річарда Ніксона конгресмен з Каліфорнії Пол МекКіссі належить до консервативного крила партії, але закликає Ніксона відступити з «паливо», а конгресмен Джон М. Ешбрук з Огайо закликає його надто «правий» курс.

Американський виборець повинен підходити до кандидатів не з критерієм, хто його задовольняє, а — хто має найкращі кваліфікації служити державі й народові.

Виступи наших студентів

Масою на гадці протести американських студентів українського походження проти виступів московського посла Євгенія Ствущенка. Цікаво, що питання про те, чи по-культурному поспівають наші студенти, перериваючи йому читання віршів, не висують в американській пресі. Його ставлять, хоч і не прямо, в українській пресі.

Читачи Вісника про ті протести, надруковані в таких найбільших американських журналах, як «Лайф» з 11-го лютого та «Нюзвік» з 28 лютого, а також в цілому раді шоденників, не бачимо ніяких натяків на некультурність наших студентів. Натомість зміст усіх тих новин спонукає читача застановитися над тим, що та некультурність криється якраз там, де ймагаторсь прикривати її культурою.

Про раніші виступи Ствущенка в Америці американська преса подавала чимало листків, але особливо гідною уваги була стаття — аналіза Ствущенка як людини і поета. Шкода, що та стаття не збереглася у мене і я навіть не пригадую імені її автора, але пам'ятаю основний зміст статті, що так яскраво характеризувала Ствущенка і його творчість. Автор представив Ствущенка як сибіряка, який душою є більше азіятом, ніж європейцем. Цією фактою приписував автор негатурну і «порстку» поведінку Ствущенка, його примітивне акторство та неповздержливий темперамент.

Наведеними зразками Ствущенкової поезії автор переконливо доказав, що Ствущенко не належить до сучасного поетичного авангарду, а сказавши по-простому, тасе задніх. Ствущенка висла на денне світло не літературна вартість його поезії, а коньотурна його вірша «Вабін Яр», пов'язаного з великою трагедією жидівського народу. Автор не бачить у поведінці Ствущенка нічого ельоквентності, що її добачають деякі автори статтей налі в українській пресі. Шкода, що вони й досі не можуть розрізнити західноєвропейської увічливості супроти гостя від захоплення поведінкою того сибіряка.

Щодо протестів наших студентів, то нам хочеться висловити не оуд за їхню «некультурність» поведінку, а шире радєть і гордєть, які сповняли серце кожного свідомого українця, коли він читав у найбільших американських журналах і газетах виразні й до стидоєтких культурні домагаання українських студентів, які так глибоко розкривають фариєйство Ствущенка і тих, що його вислали.

Честь і слава вам, любі студенти, за те, що так мужньо обстоюєте права переслідуваних наших братів в Україні! Можете бути певні, що ми, українська спільнота, гордимось вами, а український нарід завжди уважатиме ваші протести за найбільш шляхетні акції в обороні його прав, бо справжній

кого дійд, можна махнути рукою й лишити таку людину напризволяще. Загубити штани — це так, як загубити голову. Як же висмикують такого чоловіка, що, прокинувшись, не може сам собі дати ради, а тільки питається: — Жінко, де мої штани? Хто має штани, той порядний. Хто ж їх не має — той безштаний. У Франції таких нікчем називали санкільотами. А в нас презирливо казали: «Пани, на трьох одці штани». Ну, а в подружжях сварках найвагомий аргумент був такий: — От я тобу покажу, хто в нашій хаті штани носить! Філологи кажуть, що слово «штани» в старовину мало вплив на багато похідних: морфеи, що так чи інакше зв'язані з красою і владою; слівця цього ще є в таких словах, як «баштани», «каштани», «штас», «штандард» і «штати». Крім каштанів, до установ, символізованих висше зазначеними словами це до середини минулого століття жінок не допуска-

ли, так само, як і до вдягання штанив.

— А я з цим не згодна, — заперечус моя приятелька Андріяна, що носить чоловічі штани й чоловіче ім'я. — Жінки носили штани ще в гаремах. Може і твоя прапра-пра-прабабця Роксоляна ходила в штанах. Але чи означало це рівні права з чоловіками?

— Теж мені штани! Тажти придивись, із чого вони зроблені! Хіба ж чоловіки «годилися» би ходити в таких прозорих, як люстро, тканинах? Ті, з дозволу скажати, штани були лише для того, щоб чоловіки бачили, що жінки голі.

Андріяна признала мені рацію, але виставила другий аргумент:

— А чоловіки носили колісні спідниці, чи то пак, сукнолахи. Греки й римляни це перед Христом, а всі наші святи теж ходили в сукнях, — як би їх не називати: туніки, чи тоги, чи хітони. А греки й шотландці їх і тепер вдягають!

Схід і захід у німецькому парламенті

Мюнхен. — 25 лютого закінчилися дебати у німецькому парламенті в Бонні. Члени уряду й представники трьох партій — соціал-демократи, християнські демократи та ліберали дискутували в справі договору Німецької Федеративної Республіки з Східним Союзом і Польщею. В основу цих договорів покладено заставу, що договірні сторони взаємно зобов'язуються «респектувати» теперішні кордони, створені після другої світової війни, і не вживати сили для зміни цих кордонів.

З цього виходить, що німецький уряд, у якому беруть участь соціалісти і ліберали, фактично помрився як з фактом — комуністичною державою на німецькій території — так званого Німецького Демократичного Республіки. Ця держава знаходиться під охороною 20 совєтських дивізій і має свій уряд, залежний від Москви.

Понад 20 років не було ніякого політичного зв'язку між Західною Німеччиною і Східною Німеччиною. 1961 р. збудовано серед Берліну високий мур, бо комуністична адміністрація хотіла спинити втечу людостві в західну частину міста, де владда демократична, зв'язана з Німецькою Федеративною Республікою. Теперішній прем'єр Західної Німеччини Віллі Брандт був довго головою Західного Берліну.

1968 р. в Бонні створено коаліційний уряд соціалістів і християнських демократів, на чолі з Кізінгером. Кізінгер заявляв тоді, що настала пора для переговорів з східними сусідами про нормалізацію відносин. Восени 1969 р. створено уряд із соціалістів і лібералів на чолі з Брандтом. Брандт і Шеель (міністер закордонних справ — ліберал) почали шукати шлях для нової політики Західної Німеччини на Сході. Головним партнером у переговорах була Москва: відомо, що уряд Польщі та комуністи Східної Німеччини виконують усе, що їм наказують «старші брати» з Москви.

Суспільство Західної Німеччини могло бачити в телевізорах міністрів і членів парламенту і чути дискусію про договори німецького уряду з урядами Польщі та СРСР, попередньо підписаних (парафровано), але ще не затверджених парламентом Західної Німеччини.

На відміну від голосів частини опозиційної преси, яка демагогічно твердить, мовляв, Брандт і Шеель «запрошують інтереси Німеччини Москві», промовці опозиції в парламенті унікальні гострі закідви урядові.

В основі промовці опозиції вважали нормалізацію відносин із східними сусідами за потрібні й бажані. Але вони твердили, що уряд пішов у переговорах з Москвою і Варшавою задалеко, Мовляв, уряд християнських

демократів міг би виторгувати в Москві вигідніші умови «нормалізації».

Слід згадати, що в цій справі їздив у Москву й Вашингтон лідер партії християнських демократів Бардцель, щоб «намацати політичний грунт». Однак, у Москві він не знайшов зрозуміння, а в Вашингтоні побачив, що американський уряд уважав договори Бонну з Москвою і Варшавою за корисні для забезпечення миру в Європі. Тим то дебати в парламенті, іноді красномовні й дотепні, мали у великій мірі характер теоретичний і чуттєвий.

Промовці опозиції апелювали до таких невизначених ключів, як «самовизначення німецького народу» та до прав людини, які шодня потоптують комуністичні режими. Про самовизначення німецького народу можна сказати, що його не бажано ні комуністичній урядові, ні союзники Західної Німеччини. Во вільне голосування в совєтській зоні Німеччини було б кінцем цієї «демократичної республіки» і цим збільшилось би число громадян об'єднаної Німеччини на 20 мільйонів. Така збільшена Німеччина стала б другою в світі господарською силою (після Америки), і це мало б політичні наслідки для всіх сусідів Німеччини.

Щодо прав людини, то уряди відріжних держав світу давно помирлилися з тим, що роблять у себе з підданцями все те, що їм забажається, і не втручаються до «внутрішніх справ» тиранських режимів. Свого часу ділили мапу Європи й світу демократи Рузвельт і Черчилль (Закінчення на стор. 8-й)

ЗНОВУ АВТОБУСИ

Несподівано про б лема шкільних автобусів, чи пак примурового перевозу ними шкільних дітей задля осягнення «расової рівноваги» у початкових школах, стала гарячати уми на всьому просторі держави й відсунула на задній план всі інші справи. «Тайм» з 28 лютого ц. р. твердить навіть, що «для багатьох американців найважливішими подорожами у вимірному 1972 році не є паломництва кандидатів, навіть візити президента Ніксона до Пекіну і Москви, а подорожі їхніх дітей, чорних і білих, підвешених і швічаних, «ходеними шкільними автобусами». Ця справа стала такою пекучою, що напередодні свого відліту до Пекіну президент Ніксон прийняв 7 конгресменів з обох партій, прихильників доповнення Конституції окремим Додатком, який забороняв би примусове «автобусування» шкільних дітей, і таким чином унеможливив Найвищому Суду рішєння, наче заборона такого «автобусування» є протиконституційною...

Справа в тому, що коли у 1954 році Найвищий Суд прийняв історичну постанову з засудженням расової сегрегації у школах, як неконституційної, суди в різних стейтах і інстанціях признавали, що примусове переміщення шкільних дітей автобусами є одним із допускарських засобів осягати расову інтеграцію у школах. Багато батьків ретемували, що діти, замість ходити до сусідньої доброї школи, мусять їздити далеко до шкіл із нижчим рівнем, тільки задля механічної расової інтеграції учнів. Але те ретемування не приймає гострих форм, тим паче, що багато білих батьків знаходили практичний протизасіб: переїздили з великих міст до підміських малих містечок, цілком «білих» або з великою більшістю білого населення, із школами, де не було «автобусової» проблеми. Але арканія й ретемування нуртували і вибухали, ясен полум'янем, коли несподівано запалила їх іскра в Ричмонді, у Вірджинії. Дистриктвотий суддя у тому місті в січні ц. р. зарядив, що тамошня міська шкільна сіль з 69 відсотками чорних учнів мусять злітяться з двома підміськими повітами з 91-відсотковим білим населенням, при чому за засіб цієї інтеграції мають служити шкільні автобуси.

Біле населення стейту Вірджинії зчинило бунт. Близько 4.000 автомобілів поїхали 117-мильовою трасою до Вашингтона як протестаційна моторада, створивши заїр у комунікаційному русі на 25 миль. Обидві палати стейтвотей легіслатури у Вірджинії заївилися за зголошення «антиавтобусового» Додатку до Конституції. У стейті Джорджія переведено з прихильною постановою сзого губернатора однесений страйк у всіх школах, який спаралізував все тамошнє шкільництво. У стейті Флориді вирішено сполучити президентські правибори 14 березня ц. р. з ілєбсцитом, чи громадяни бажать

шкільної інтеграції з допомоглими автобусів. Практично, такий заїпит підніс шанси перемоги в правиборах у Флориді губернатора а-Алабами Джорджа Воллеса, який найрішучіше виступав проти «автобусової інтеграції». Всі 11 демократичних кандидатів на президентство мусяли зайняти становище до цієї проблеми — «за» або «проти». Вони — як і все американське суспільство і вся преса — поділились, по лінії своєї політичної філософії. Найлітвіші з-посеред них, як ньюйоркський посол-ник Джон Ліндзі і сенатор Джордж МекГовєрн з Пенсильванії, заївилися рішуче «за» користування автобусами задля інтегрування шкіл, — сенатор з стейту Вашингтону Генрі Джексон, разом із Воллесом рішуче «проти» автобусів, заповівши, що зголосить у цій справі власний Додаток до Конституції, — сенатори Е. Москі і Гюберт Гомфрієр признали, що «автобусування» дітей «не бажаний засіб інтеграції» або засіб, який «не працює успішно». Деякі коментатори заповідають, що хто з кандидатів заївляється за примусове «автобусування» дітей, той забив циях до своєї політичної домовини.

Сам президент Ніксон, який зрозумів, що ця справа хвилює десятки мільйонів батьків шкільних дітей, заївляється проти примусового перевозу шкільних дітей, але за шукання інших засобів, які вели б, попереше, до відвіщення навчального рівня в школах, а подруге — до расової інтеграції у школах. Ніксон вважає, що у шкільно-виховній системі найголовнішим є не число білих і чорних дітей, а рівень навчання й успіхи школи. Очевидно, що коментатори-мурини, як Карл Рован, добачили в цьому становищі Президента його ніби анти-муринське настанєння, але інші коментатори твердять, що це просто демагогія табувати противників «автобусування» дітей, як расістів, бо більшість батьків «муринів» також протиявляється примусовому перевозу своїх дітей до віддалених шкіл. Найбільше обурюються «білі» батьки, що їх діти примусово перевозять до таких шкіл у халуничих великоміських ділячках, де й дорослі люди не безпечно ходять у білий день...

Президент Ніксон заповів, що коли він вернетєд з Китаю то займеться цією справою. В міжчасі Сенат прийняв компромісовий закон, що його спонзорували обидва лідери демократичної більшості і республіканської меншості, сенатори Майкел Менсфілд і Гю Скотт. Це студентерий закон, який забороняє у деяких випадках користуватися для цієї ділі державними гримами, застерігається проти засадничого примусу користування автобусами для і н т егрування шкіл, але не виключає його в різних конкретних випадках і т. д. В усякому разі, не має шансів на успіх коїцєпція схвалення в цій справі окремого конституційного Додатку, бо, поминаючи довгу процедуру з такою коректурою Конституції, державне погляд, що будь-який Додаток у такій справі був би «вульгаризацією» Конституції. Але напевно «під тєском збоку маси батьків шкільних дітей і збоку громадської думки, припиниться примус супроти дітей їздити до віддалених шкіл, до яких вони їздити не хочуть.

— Слухай, Андріяно, ти стасш цинічна!

— Ти сама цинічна. Я просто хотіла сказати, що тепер жіночі штани здебільшого на гумці.

Як ви знаєте, жіночі фігури, скільки б їх не було, діляться на дві основні групи: такі, що їх варт виставляти, і такі, що їх краще сховати. Але це зовсім не значить, що жінки діють так, як їм належить. Багато з них, за принципом «Contra spem spero», кидають виклик другам і недругам і виставляють на показ усі свої двісті фунтів. Найкраще цього можна досягти в обгійлі сукенці або штаних, пошиєтих для підлітків. Але Андріяна носила штани з іншого розрахунку:

— Штани скрадають фігуру. Уяви собі мого або хоч би й твого чоловіка в плетеній джемпрі, тоді ти зрозумієш, що я маю на увазі. Уяви твого чоловіка в сукні і не змогла, але, уявивши в сукні Андріяну, прийшла до висновку, що вона б на тім могла жінку довести до того, що можуть мати застібку, до завгодно, а можуть її і взагалі не мати.

Ганна Чернів

ШТАНИ

(З нової книжки гуморесок «Хитра макітра»)

Настали такі часи, що жінки все більш уподібноються до чоловіків, а чоловіки — до жінок. Жінки носять сорочки, краватки, хлопчачі зачіски, приховують під просторими балахонами атрибути, що їх раніше так ретельно виставляли напоказ; чоловіки владають вишиті блузони, намісто, навіть серезки, запусають довгі коси, стають на закіабкуки. У висліді все людство набуває однорідності... Одного лише бракує: ... хоч жінки вляглися у штани, чоловіки ще не ходять у спідниці.

Отже, все можна віддати, тільки не штани. Ця проста одяжина, логічно припасована до двоногої будови та функцій людини, з деяких

часів стала символом сили, мужності і навіть влади. Ще в дитинстві наступав той час, коли хлопчинку влягануть у штаниця, і тоді всі бачать, що то — майбутній вождь нашого народу. А вже як доросте він до довгих штанив, справжніх, таких, як тато носить! Після цього вже й матеріні джипанді не змусять його доношувати короткі штаниця. На день народження, ще й дотепер, штани — найбільш бажаний подарунок (а зовсім не краватки). Ну, а дорослі? Штани — найпопулярніша для чоловіка одяга. Без сороччати можна обійтися, особливо влітку, але штани — це останній рій, що пропизають у корчмі, і коли вже до та-

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ В ТОРОНТІ

Наукову Конференцію НТШ, що відбулася 17-го жовтня 1971-го року присвячено трьом нашим славістам і визначним письменникам з приводу 100-річчя їхнього народження, а саме Лесі Українці, Василю Стефанику і Агатангелові Кримському.

Конференцію відкрив і вітав прийнявши голова проф. д-р Євген Вергілорух. Численна публіка заповнила велику залу Свято-Миколаївської школи.

В сесії, призначеній Лесі Українці, прочитано чотири доповіді: проф. д-р Богдан Романенчук прочитав доповідь „Леся Українка з вогнею Прометея“. Твори Лесі Українки наснажені духом непримиреності до завоєвника, а великою любов'ю до свого народу. Вона — проти угорства і всякого вислужництва та співпраці з завоєвником, провідує героїчне зусилля до прометеївського чину. Леся Українка вірить в силу народу і як пророкиця Тіріца, заклинає до опротиву, до боротьби, бо хто ве працює для свободи і добра своєї Вітчизни, той „вічний мрець“.

Мігр Аріяда Стебельська в доповіді „Символ у драматургії в творах Лесі Українки“ представила, що Леся Українка, ядуча за сучасною тоді течією неоромантизму, посилено приміняла символіку, покоришувалася тим художнім засобом. Уся поезія Лесі Українки наповнена символікою, що має велику художню силу, що помагає розкривати ідейний зміст її творів та особливе значення має в драматургії, даючи нові можливості режисерській інтерпретації. Багато символікою Леся Українка поставила нові, підвалини модерному театру, і його новим інтерпретаціям. Завдяки символізму, як є далеко від візуально обмежених алгорій, наша авторка стала новатором у світовій драматургії.

Мігр Тоня Горохович прочитала доповідь „Диалог і афоризми у творчості Лесі Українки“ у драматичній формі у якій саме афоризми і діалог відіграють особливу роль у представленні ідейних конфліктів, поезеса могла найкраще дислокуватися і передавати багатство свого духа. Таку широку панораму ідей, які передають прометейські, сизифізм, антеїзм чи орфеїзм, їх протиріччя і складність та глибоку конфліктів Леся Українка передавала саме своїми діалогами, наче шпата гострими, що блищали афоризмами, сповненими думок, емоцій та поезії.

Поезеса користувався афоризмами з Біблії, з усної народної творчості, різних майстрів слова, але найбільше їх творила самостійно. І через те вони є виявом її поетичної майстерності, есенцією філософських роздумів, глибокою психологічною спостережливості, милозвучності ритму і цілого підтексту філософії в драмі. Афоризми є джерелом тасміної краси, що визначається милозвучністю ритму, рими і фоніки, музичною стилем, що її відчувало в індивідуальному мовленні Лесі Українки.

Д-р Софія Карпинська: „Драматична творчість Лесі Українки в чужомовній критичній і перекладах“. Перші твори Лесі Українки в Галичині і спочатку московська критика ставилася від'ємно, а українська придирчива не звертала уваги, а то навіть промовчувала. В західно-європейській літературі також не згадується, через незнання української мови. Щойно в 1893 році Іван Франко згадав про твори Лесі Українки в „Beitrag zur Geschichte und Kultur“ (Akademie Verlag, Berlin 1893).

У 1928-29 рр. Ян Махаль у творі „Die slavischen Literaturen“ німецькою мовою і чеською „Славянська література“, том 1-2, Прага, уявляє Лесю Українку одною з найважливіших письменниць, що здобула собі відомість в літературі новітньою формою і тематикою в поезії і драматургії.

У 1935 р. Д. Сковид в книжці „Spirit of Ukraine“ згадав про драматичні твори

Лесі Українки, яка писала до кінця свого життя з надією, що може хоч сучасники її не оцінюють, то наступні покоління її зрозуміє.

У 1955 р. проф. Гас Кох у книжці „Die ukrainische Litik“ подає переклади деяких творів Лесі Українки німецькою мовою і коротку позитивну характеристику її творчості.

У 1963 році поміщено переклади деяких творів Лесі Українки в Франко-Українським Бюлетені, а в 1964 році Катерина Штуль в критичній статті оцінює творчість Лесі Українки, її всебічну мистецьку форму, а тематика її творів, хоча завжди гуманістична, навіязує до положення українського народу.

Російська царська критика творів Лесі Українки була негативна, а комуністична, хоч дає признання зверненням до перфектності у формі і мові, оригінальності метаміки, одзвуків і їхній уяві Лесі Українка — це марієтиска, що змальовує боротьбу пролетаріату з царською режимом.

З їх відомими не погоджується д-р Парсіваль Канди (Parsival Cundy) в Українці Quarterly, том II, кн. I, ст. 258), а також, аналізуючи її одну за другою драматичні твори, дає репліку неприхильним критикам, що Леся не все бере під увагу теми свого народу, а загальнолюдську тематику, що одна казує на конфлікт українського народу в московській неволі. Особливо стосуються її драматичні поеми, які вона написала при кінці свого життя: „У пущі“, „Богарня“, як також у 1911 році вона виключає „Лисову пісню“ — глибоку символічно з психологічним навісненням драму, яку порівнює з подібними творами Метерлінга, Гауптмана, як також знаходить деяку подібність до Шекспірівської.

Критичну оцінку творів Лесі Українки написав проф. Мезинг в передмові до книжки „Spirit of Flame“. В цій передмові, в якій вміщено переклади деяких творів Лесі Українки англійською мовою, що її видав Союз Українок Америки, автор поєднує з московськими критиками, що не хотіли зрозуміти основних ідей в творах Лесі Українки, і погоджується з оцінкою д-ра Канди. Леся Українка проломилася бар'єру регіоналізму українського письменства і створила новий жанр творів.

Твори Лесі Українки зрозуміло нове покоління. Її творчість все жива серед ряду найкращих мистців слова сучасної літератури як її підкреслюють згадані критики. В українській літературі Леся Українка, Тарас Шевченко й Іван Франко належать до великої трійці поетів-геніїв.

Проф. д-р Данило Струч прочитав доповідь „Біографія для розуміння творчості Василя Стефаника“. На підставі аналізу життєпису письменника відзначаються два чіткі періоди його творчості з малими відмінностями. Прелюдія вперше під увагу перший період творчості В. Стефаника до 1905-го року і його відповідно наслідки.

Мігр Іван Кузів прочитав доповідь „Поезія Агатангела Кримського в критичній Івана Франка“. Літературна і наукова спадщина А. Кримського вимагає аналітичного опрацювання, хоч, на жаль, досі не присвячено цій справі належної уваги ні в УССР ні на еміграції. А. Кримський був невідомо обдарований, володів 60-ти мовами, був вченим, дійсним членом НТШ, літературознавцем і критиком, збагатив українську літературу численними перекладами, автор численних оповідань і поезій. Стаття Івана Франка, яку він написав в „Літературно-Науковому Віснику“ під заг.: „Наша поезія в 1901 р.“, яку присвятив А. Кримському, важлива, аналітична і розкриває поетичний талант А. Кримського з нагоди видання збірки його поезій „Пальмові гілля“, в якій, окрім власних поезій, багато перекладів східних поетів.

Леоніда Вергілорух прес. реф. К НТШ

Українські студенти університету Мінесоти відзначили річницю української державності

Вже від тридцяти років при університеті Мінесоти розвивав свою діяльність Український Студентський Клуб. На протязі років існування цей клуб визнався більшою або меншою активністю залежно від його студентського складу.

В цьому році на університеті Мінесоти студентський клуб відзначив річницю української державності. Понад п'ятдесят студентів є членами студентської організації і багато з них є вихованці і активні члени багатьох інших молодіжних груп, а також активні члени ТУСМ-у.

Останніми роками наші студенти виявили в багатьох дільниках нашого громадянського життя велику активність і надзвичайну організаційну зрілість. Завершено цієї зрілості був імпозантно організований святковий бенкет з нагоди проголошення самостійності України 22-го січня 1918 р.

У суботу увечері 22-го січня ц. р. у залі готелю Ніколет зібралася велика група старшого громадянства і молоді, щоб спільним бенкетом урочисто відзначити цю свідку подію з історії українського народу. На бенкет прийшли також мейори міст Мінеаполіс і Сейнт Пол, панове Стенвіг і МакГрат, а губернатора стеїту репрезентував головний стеїтський прокурор Ворен Спанав. Свято відкрила українською і англійською мовами голова Студентського Клубу Люба Левницька. Привітавши гостей і присутніх, вона попросила парафа української католицької церкви о. шамбеля Кипа відмовити молитву.

Після спільної вечері, обидва проголосили день 22-го січня — Днем Української Самостійності при чому обидва підписали відповідну прокламацію. В імені губернатора стеїту подібну прокламацію відчитав його заступник головний прокурор стеїту. Під час цієї церемонії до головного стола підійшла делегация ветеранів 1918 року, котрої голова ген. Філанович передав нашім студентам дуплікат тексту ІУ Універсалу.

Палкі промови українською і англійською мовами вголосили студенти Олександр Товстопят і Люба Ле-

вицька. Обидвоє поінформували присутніх про жалюгідне переслідування діячів української культури під совєтським режимом і при тому визнавали присутніх включитися разом з нашими студентами в загально-українську протестаційну акцію.

У мистецькій програмі брали участь шість бандуристів, членів ОДУМ, Еля і Тая Вовк, Ірина і Оля Таранко, Галля Гасва і Наталка Павлова, гарно виконавши в'язанку українських пісень, а співають тріо двіч Галля Вовк, Марія Кошуба і Марія Міщенко при акомпанюванні студ. Богдана Лисовича просвітавши ряд популярних українських пісень.

Головну промову ввечері вголосив відомий лікар-діяч, голова УККА в Норт Дакоті, д-р Антін Жуковський.

Несподіванкою на цьому святі була передача грамоти професорові Грановському за його ініціативу, тридцять років тому, заснувати Студентський Клуб при університеті Мінесоти.

Імпрезу закінчено молитвою, котру змовив параф православної церкви о. Андрій. Наприкінці свята господарі імпрезу Люба Левницька і Ігор Амброзак попросили всіх присутніх залишитися на забаву з танцями.

Зразу після вдалого відзначення річниці проголошення самостійності України, студенти вийшли до дальшої праці, а саме урочистого відзначення полягало в боротьбі з Московським Крутом, а при тому переїхали протестаційну акцію проти переслідувань діячів нашої культури в Україні. Виготовлено багато листів до сенаторів і конгресменів стеїту, в котрих інформуються про трагічні події в Україні та закликається їх підняти свій голос протесту проти дій совєтського режиму в Україні. Особливо листів виготовлено до президента Ніксона з підписами студентів і старшого громадянства, в котрому просять доручити представникові Америки в Об'єднаних Націях підійти на форумі цієї міжнародної організації справу відомання прав людини теперішнім совєтсько-комуністичним режимом в Україні.

М. К.

Українці Фінксу врочисто відзначили Роковини Державності

З ініціативи місцевого Відділу УККА в неділю 23-го січня в Сумирській домівці відбулася Академія з нагоди відзначення роковин проголошення Української Соборної Держави.

Після формального відкриття свята головою УККА Павлом Поліщукем, прокламацію Українського Дня в стеїті підписав губернатором Джеком Вільямсом, відчитав іж. Михайло Дядиця, який також передав мистецьку програму свята. Святочну промову вголосив Павло Поліщук, в якій навіязав велику подію з передвіччя 54-ох років до теперішньої ситуації.

Мистецька програма скла-

далася з декламацій, в'язанки українських стрілецьких і народних пісень, імпровізації „Радісна Хвиля“, і живою образою на тему „Молитва Українського Націоналіста“. Виконавцями цих точок були члени юнацької СМУМ: Маруся, Галля і Лідя Королішук, Наталка Шпичка, Геня Козак, Галля Помяк, Віра і Степан Савицькі і Маркія Дидик.

Під час програми свята зголошено поклик українським стрільцям у формі декламації, яку виконав Осип Тавасевич.

Свято закінчено співом українського національного гімну.

М. Д.

Марта Цибин концертувала в Савт Оренджі

23-го січня о год. 3-ій половині наша талановита піаністка виступила із власним концертом у публічній бібліотеці в Савт Оренджі, яка спонсорує „Молодих Музиків“ в Серії Концертів.

Марта Цибин показала своєю незрівняну техніку гри в різних великих композиціях, як „Італійський Концерт“ — Йогана Баха, в сонаті оп. 20 — Франца Шуберта, в чотирьох творах оп. 119 — Йогана Брамса, та в балладі оп. 47 — Фридриха Шопена. Після кожного твору нашу піаністку нагороджувало рясним оплесками понад сто слухачів — учителів музики або піаністи. Під гучні і безперервні оплески Марта спонукала відіграти понад програмово твір Листа „Мадарська рандоція ч. 11“.

У цій замідній теж згаданю, що вона концертує в українській громаді. Виступала вона також в Інтернаціональному Інституті в Бостоні і в Лінкольн Центрі в Нью Йорку. Марта є вже від довгого часу акомпаньоркою Ньюаркського Хорового Т-ва.

М. Г.

ЗА ЧИСТОТУ АТЛАНТИКИ Осльо, — 12 європейських держав підписали договір проти засмічування Атлантичного океану. Цими державами є Британія, Західна Німеччина, Франція, Данія, Бельгія, Еспанія, Фінляндія, Норвегія, Голандія, Португалія і Швеція. У цій справі відбулася міжнародна конференція в Осльо.

Ще один зійшов зі сцени

І ще один з „театральної братії“ відійшов зі сцени життя — актор українських театрів бл. п. Володимир Карпак.

Хоч ми були пригтовані, знаючи, що важка довіголіня недуга поаму систематично з'їдала життя нашого друга, все таки на вістку про його смерть Володимира Карпака, що роками був, як кажуть, „в негоді і погоді“ нашим другом, потрясла нас, акторів, до глибини серця.

Його докрано втомлене серце не витримало й замерло навки 19 січня 1972 року у Філадельфії.

Бл. п. Володимир Карпак народився у Перемислі, Західній Україні, 1909 року. В 1934 році вступив до театру ім. Тобілевича, під мист. провідом Миколи Бенцалія. В театрі ім. Тобілевича виступав в операх: „Шаріка“, „Діва з Маслосонозу“, „Пригода в Червоні“, „Вій“ та інші. Після об'єднання театрів ім. Тобілевича і „Загравні“, продовжує працю в новому театрі ім. Котляревського, не тільки як співак, але як драматичний актор. За першої більшовицької окупації ЗУЗ в театрі ім. Лесі Українки і в останньому українському театрі на рідній землі, у Львівському Народному Театрі, під мист. пров. Володимира Блавацького, займав місце прем'єра оперети. Як актор і співак, блиснув у таких незабутніх операх, як „Лаганівні“, „Пташник з Тироло“, „Циганський Барон“, „Циганське кохання“, „Запорожець за Дунаєм“. Також брав участь в операх „Тоска“, „Аїда“, „Мадам Ватерфлія“.

У 1943 році один з перших він зголосився до Української Дивізії „Галичина“. На еміграції в Німеччині виступав у театрі „Ансамбль Українських Акторів“ під мист. провідом Володимира Блавацького, а в Америці продовжував виступати в „Театрі у П'ятиці“ під керівництвом Володимира Шапаровського, де брав участь майже у кожній виставі.

Рівнож відомий тисячам людей, як адміністратор Оселі в Лігайтоні впродовж кількох років.

Крім того великою мірою причинився до відновлення „Об'єднання Мистців Української Сцени“, беручи участь у підготовці з'їзду і змотуванні Управи.

І так склалося, що актор і вояк, Володимир Карпак грав останню свою роль у п'єсі „Найкращі хлопці з дивізії“, яка була його лебединою пісню на сцені.

За довгі роки праці в театрі не одна зморцка позалилася на його лиці, але незмінною була його солідність, правдивість і відданість українській сцені. Віддав сцені і рідному народові всі свої сили і все своє знання.

В останню дорогу прощали Покійного друзі-актори, що з'їхалися з Нью Йорку, Ньюарку, Бінгемптоні і Філадельфії.

В п'ятницю 21 січня о 8-

Сл. п. Володимир Карпак

мій вечора відбувся парастас і пахадія, яку відслужив о. параф Китедрі св. Володимира Української Православної Автокефальної Церкви о. мітраг декан Степан Біляк. Після церковних відправ о. мітраг попросив бл. п. Володимира Карпака глибоким і зворушливим словом, сказавши, що всі ми приходимо на світ з вироком смерті. Процали покійного від „Театру у П'ятиці“ директор театру Володимир Шапаровський, від Братства Дивізійників п-полк. М. Ліщинський і від воєків УПА М. Ковальчич.

У суботу 22 січня в православної Катедри св. Володимира, о год. 8-мій вранці о. мітраг Степан Біляк відслужив Службу Богу і пахадію. По замкненні труни з літніми останками бл. п. Володимира Карпака, багато авт з товаришами і знайомими рушили на Український Православний цвинтар до Бавнд Вруку. Там вже чекали багато товаришів і приятелів-Покійного. По відправі пахадії, прощали покійного в далеку дорогу голова ОМУС-у соти. Юрій Кононів, від Братства Дивізійників мігр О. Луцький, від товаришів з театру — актор Ярослав Пінот-Рудакевич. На поминках зібралася понад 60 осіб у парафіяльній залі при Церкві Пам'ятнику.

Похоронами, зв'язаними всіма турботами в заступстві Дружини покійного і товаришів, займався театральний колега і друг по зброї Євген Левницький. Поминками проводив мігр Олег Лисак, який попросив о. мітрага відмовити молитву. По молитві жалібна громада заступила до столів. Під час жалібно-трагічного прощання Ярослава Куниця-Климовського, а відтак представник Оселі „Золото Хреста“ в Лігайтоні п. Янчук. Поминки закінчено молитвою.

І так ще одна акторська могла долучилася до акторських могил, розкинутих по світі — в Англії, Німеччині, Австралії і на американській землі.

Найчистіше в серцях наших земляків залишилася на віки пам'ять про Володимира Карпака у серцях Української Громади.

Богдан Паздрій

Піонерська виставка кольорової світлинні в Нью Йорку

Відкрита до 12 березня виставка в залі ОМУА при 2-ій вул. Нью Йорку, присвячена на цей раз мистецтву піонерському в українській сучасній дійсності, а саме кольоровій фотографії. У широкому світі мистецтву фотографії с'єгодні уже визнана ділянка автономного мистецтва, в якому творча ініціатива мистця-світлениця має широкі можливості творчого вияву.

Безумовно, що фотоплятка і фотомалерство, як мистецтво, в значній мірі залежні від технічних можливостей і їхньої експлуатації. Але, як довела практика в цілі світі, людська винахідливість має широкі можливості себе творчо виявити.

Саме такою винахідливою особистістю являється автор-виконавець циклу кольорових світлин, загальновідомий нашої публіці Нью Йорку і поза цією метрополією, маестро Теодор Терен, автор численних рецензій на імпрезу музичного та співацького репертуру. Маестро Терен досвідчений практик фотографії. Нещодавно мистецтві фотографічного мистецтва в Нью Йорку мали нагоду прослу-

хати цікаву доповідь, яку вголосив цей доповідач в приміщенні ЛМК-у присвячену фотографії.

Наскільки нам відомо в Україні були досі показані кольорові фотографії тільки частково на тлі чорно-білої фотографії. Теж саме в збірній виставці УФОТО в Нью Йорку кольорові світлинні творили тільки частину виставки. Таким чином виставка Т. Терена це перша суцільна індивідуальна виставка мистецької кольорової фотографії. Приблизно п'ятьдесят кольорових пейзажів та деяку кількість портретних світлин призначив мистецький судиць за цю першу виставу.

Очевидно, що у нас про можливість мистецтва кольорової фотографії, однак чорної кольоровою, поки що майже жадні, але не зважаючи на це не зашкодило б нашим аматорам фотографії трохи безкорисно поекспериментувати, поглибити розуміння її технічних можливостей, розбудувати таким способом основи для крашої майбутності цієї галузі мистецтва.

В. Гаєрилюк

СУЖА натаврувала переслідування діячів культури в Україні

Управа Спілки Журналістів в Америці (СУЖА) на своєму засіданні 16 лютого 1972 в Нью Йорку прийняла одностайно наступну резолюцію:

Спілка Українських Журналістів в Америці, яка охоплює працівників щоденної й іншої періодичної української преси в 3'єднаних Стеїтах, з найбільшим обуренням таурас переслідування українських діячів культури в Україні, тим паче, що вони діють в межах таємної „демократичної“ конституції, яка говорить про свободу слова і друку. Останні арештування численних науковців і письменників доказують, що їхньою винною не є будь-які їхні „протидержавні“ дії, а тільки приналежність до української нації і відвага чесно висловлювати свої думки в оборону правди і справедливості.

Спілка Українських Журналістів в Америці з невдоволенням прихрїстю стверджує, що своїм підходом до останньої хвилі арештування діячів культури так звана українська преса в Україні

доказала ще раз, що вона українська тільки за своєю мовою, а не змістом і духом. Промовчучи чи навіть одобрюючи ті арештування редакторів і співробітників цієї преси знову підтвердили, що вони є безвольним знаряддям московської окупаційної влади, яка змігас до зничення всіх проявів вільного українського духа.

Зате з найбільшим призначенням треба ствердити, що вся українська преса в Америці та й взагалі в усюму вільному світі зайняла негідну одностайне становище супроти тієї вольної арештувань і що всі українські журналісти у вільному світі знову доказали, що у справах вільної думки й культури вони вищі над усі різнці політичних поглядів цієї віровизнання. Стихийний одностайний виступ усіх без винятку українських діячів пера поза Україною в обороні переслідуваних, але не скорених діячів культури, є найкращим доказом нашого близького зацікавлення всіма тамтешніми подіями та нашого духового зв'язку з братами й сестрами в Україні.

Звернення АДУН

Асоціяція Діячів Української Культури звертається до організованої спільноти українців у діаспорі з закликом відмітити роковини великих постатей та подій нашої історії та культури, що припадають в 1972 році:

350-річчя від року смерті гетьмана України Петра Конашевича Сагайдачного, опікуна української Церкви і культури (переможний похід над турками під Хотином).

250-річчя від дня народження Григорія Сковороди, філософа-богослова, великого українського мислителя - предтечі Тараса Шевченка, учителя самопознання, правди і любови.

90-річчя від року народження Михайла Воїтука, мистця - монументаліста, творця школи бойчуківців, педагога і мистецтвознавця.

30-річчя від створення Української П О в станській Армії — збройного виступу українського народу проти наїзників України.

Президія ГУ Асоціяції Діячів Української Культури Нью Йорк - Торонто, 2 лютого 1972 року

Відбувся вечір фолкльору

В суботу 12 лютого ц. р. відбувся в Нью Йорку Вечір Фолкльору Поневолених Націй, влаштований організацією Прихильників Антибільшовицького Влоку Народів в Америці, ПАБНА, та спонзорований Комітетом Поневолених Націй в Нью Йорку.

Повний успіх цієї імпрезі треба завдячити цікавій програмі у мистецькому виконанні поодиноких національних груп та чисельно зібраній культурній публіці, яка з величезним зацікавленням слухувала за кожної дії на сцені, авторитетно виконавши в добре заслуженими оплесками. Відчувалося, що це не був звичайний собі вечір розваги, але якийсь дивний вечір глибокої туги і невідкличної постанови оглягати так довго очікувану і омріяну волю.

Програмою проводив п. Андріянський, член організаційного комітету, заловивши поодинокі точки та представляючи публіці виконавців. Програма почулася венесяням на сцену національних прапорів та відповідно американського державного гімну, у виконанні жіночого хору СУМА „Жайворонки“. З черги фільмовий актор Ричард Петрович виконав рецитацию геттубурського звернення президента Лінкольна, в якому він висловив знаменну думку про те, що жертва за волю нації не йдуть на марне та, що правління народу, через народ і для народу не зянке з землі. По короткому слові д-ра І. Дочева, голова організаційного комітету, розпочалася мистецька програма.

Хор СУМА „Жайворонки“, під проводом іж. Р. Степанія виконав чотири пісні, з яких перша своїм змістом була неначе українським відгуком на звернення президента Лінкольна:

„...Самостійну Державу розбудуєм на славу, запануєм на тисячу літ“!

Голоси „Жайворонки“ дзвінки і милозвучні, їхні ви-

конання виявляє мистецьку культуру, дисципліну і адекватну інтерпретацію українських народних пісень. Опісля чергувалися приспівні виступи національних груп: слов'янської, польської, мадлярської, хорватської і української, яку творила група молоді з Асторії під керівництвом п. О. Опріско.

Другу частину програми розпочав білоуський жіночий хор „Калина“ під проводом п. Борисович. Хор виконав п'ять народних пісень. По цьому завоу чергувалися виступи транснаціональних ансамблів: німецького, кубинського і українського „Верховинці“, під проводом п. О. Гензи.

Кубинська група виконала свій „Привіт музиці Куба“, який складався з танцювальних хороводів, злучених з реїтатією, показом народних жіночих строб та з пантоміми, виконанні десятилітньою ділянкою, яка виявила незвичайну сценічну здібність.

Фінал вечора становив виступ наших чудесних „Верховинців“.

Треба побажати, щоб сльодуючі мистецький виступи поневолених націй відбулися не в шкільній аудиторії, а в Карнегі Гол, на що є відповідні мистецькі кваліфікації, а фінансово спроможність повинна також зявитися!

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ В СТОЛИЦІ АРГЕНТИНИ, БУЕНОС АЙРЕСІ

Неділя, 5-го грудня 1971-го року, увійде в історію, як найбільше українське національне свято в Південній Америці. Того дня, при великому здвизі народу, в цьому й численних українських паломництв з інших країн, зокрема з Канади і З'єднаних Штатів Америки, торжественно відкрито в столиці Аргентини, Буенос Айресі, величавий пам'ятник Кобзареві України, Тарасові Шевченкові. Описи цих торжеств були своєчасно подані на сторінках „Свободи” і англомовного „Українського Тижденика”. На цьому місці подаємо деякі із фотознімків, на яких утривало поодинокі фрагменти цієї історичної події.

TARAS SHEVCHENKO 1814-1861 PUERTA MAYURO DE UCRAINA BARDO DE LA LIBERTAD

Вилита у бронзі маєстатизна постаць Кобзаря України, Тараса Шевченка, на гранітному невідсталі могутнього пам'ятника у виконанні скульптора Леона Молодожанина після його відкриття в парку Трет'юго-Лотоного в серці аргентинської столиці Буенос Айрес пам'ятної неділі, 5-го грудня 1971-го року. Від пам'ятника відходить, відкривши його та виголосивши палку промову, амбасадор З'єднаних Штатів Америки в Аргентині, бундний губернатор штату Коннектикат Джон Дейвіс Ладж. У своїй промові амбасадор Ладж звернувся до Шевченка на цьому пам'ятнику казавши рукою на поставленій недалеко в тому ж парку пам'ятник Вашингтону та пригадав його слова, що й Україна колись діждеться „свого Вашингтона з його праведним законом”.

The majestic monument of Ukraine's Poet-Lawgiver, Taras Shevchenko, unveiled on the memorable Sunday, December 5, 1971, in Buenos Aires, Argentina. The bronze statue on a granite pedestal is the work of sculptor Leo Mol-Molodochanyn of Canada. The memorial is located in the February Third Park, in the heart of Buenos Aires. Photo above shows the Hon. John D. Lodge, U.S. Ambassador to Argentina and former Governor of Connecticut, leaving the site after unveiling the monument. In his remarks Ambassador Lodge noted that Shevchenko's hand on the statue points in the direction of George Washington, America's first President, whose monument also stands in the park. The Ambassador aptly recalled Shevchenko's yearning for "Washington's just law".

Для зібраних біля закритого пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі зближається торжественна хвилинка відкриття, як до пам'ятника підходять репрезентанти двох великих північно-американських країн в Аргентині: амбасадор ЗСА Джон Дейвіс Ладж і амбасадор Канади Альфред П. Біссонет (на фото по середині), яких супроводить президент Секретаріату СКВУ Йосип Лисогір.

The hour of the unveiling nears as the highest ranking representatives of the U.S. and Canada, Ambassadors John D. Lodge and Alfred P. Bissonet (center), are escorted by WCFU President Joseph Lesawyer to the foot of the statue.

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі попередив могутній похід вулицями аргентинської столиці, в якому взяли участь численні місцеві організації зі своїми прапорами та численні українські памомники з багатьох країн світу, зокрема з Канади і ЗСА.

A parade through the streets of Argentina's capital preceded the unveiling of the Shevchenko monument. Local Ukrainian organizations, their banners flying high took part in the march, as did many visitors from other countries of the free world, including several hundred from Canada and the U.S.

Група дівчат із Спілки Української Молоді (СУМ) в Аргентині в походи до пам'ятника Шевченкові, щоб взяти участь у величньому торжестві його відкриття.

A group of SUM girls march in the parade prior to the monument unveiling.

Після походу тисячні маси народу зібрались біля закритого пам'ятника, очікуючи зворушливої хвилини його відкриття.

Thousands of Ukrainians assemble at the Shevchenko monument site, awaiting the statue's official unveiling.

Полотно стягнуто, пам'ятник відкрито й могутня постаць Кобзаря високо підноситься на тлі прапорів та парку і докляканих будинків.

The cover comes down and the majestic figure of the Bard rises amid hundreds of banners.

Перед відкриттям пам'ятником став годовний репрезентант країни Вашингтона в столиці Аргентини, амбасадор Джон Дейвіс Ладж, щоб виголосити своє пам'ятне слово. Амбасадор Ладж говорив іспанською мовою країни, що — як і раніше Америка — шанувала Кобзаря України поставленням йому величного пам'ятника. Біля амбасадора Ладжа стоїть репрезентант Світового Конгресу Вільних Українців, тодішній президент його Секретаріату, Йосип Лисогір.

U.S. Ambassador John D. Lodge stands in front of the just unveiled monument, preparing to deliver his address. Mr. Lodge spoke in Spanish in deference to the country which — like America earlier — honored Ukraine's greatest poet and universal champion of freedom. Standing next to Ambassador Lodge is Joseph Lesawyer, the then President of the Secretariat of the World Congress of Free Ukrainians.

Голова Комітету Пам'ятника Тарасові Шевченкові в Аргентині, д-р Василь Іваницький, сердечно подякував амбасадорові Ладжові за його палку промову.

Dr. Basilio Ivanytzky, president of the Shevchenko Memorial Committee in Argentina, is seen thanking Ambassador Lodge for his tribute.

Подвійна радість амбасадора Ладжа та українського юнацтва — відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові та рідкісна зустріч при цій нагоді.

Ambassador Lodge among Ukrainian youngsters. Both share in the joy of having witnessed the memorable unveiling.

У відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі взяли численну участь священники Українських Православної і Католицької Церков із своїми Владиками Митрополитом Української Автокефальної Православної Церкви Владикою Мстиславом та Єпископом цієї Церкви Владикою Іовом і український католицьким єкзархом Аргентини Владикою Андрієм Сепеляком.

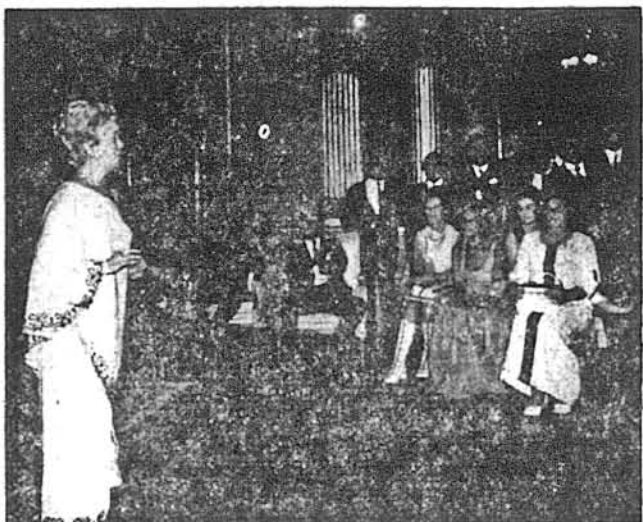

Амбасадор Ладж і його дружина так одушевились своєю угастю у відкритті пам'ятника Кобзареві України в столиці Аргентини та своїми зустрічами з українцями, що запросили до себе в гості групу українців з США в кількості приблизно 100 осіб. Гостина відбулася в приміщенні амбасаді в четвер, 9-го грудня. На фото: амбасадор Ладж вітає в амбасаді українських гостей з Америки. Під емблемою амбасаді висить синьо-жовтий український прапор, а по його боках зоряний американський та прапор амбасадора.

Ambassador and Mrs. Lodge, overjoyed by their participation in the Shevchenko monument unveiling, invited a group of some 100 Ukrainians from the U.S. to the Embassy for a reception on Thursday, December 9. Photo above shows Ambassador Lodge greeting the guests at the U.S. Embassy. The Ukrainian blue-and-gold banner is seen under the embassy insignia, flanked by the American and the Ambassador's flags.

Пані Маруся Бек передає амбасадорові Ладжові подарунок — англійськомовні книжки про Україну. Miss Mary Beck presents Ambassador Lodge with a gift — English language books on Ukraine.

Під час прийняття відбувся також концерт. На фото: співає оперна співачка пані Марія Лисогір. Сидять (зліва) Владика Мстислав, амбасадор Ладж, пані Маруся Бек, дружина амбасадора Ладжа, пані Марія Харина та пані Слава Стетько.

The Ukrainian group presented a program of Ukrainian song and dance during the reception at the U.S. Embassy. Photo above shows operatic soprano Mary Lesawyer rendering a vocal selection. Seated, left to right, are Metropolitan Mstyslaw, Ambassador Lodge, Miss Mary Beck, Mrs. Lodge, Mrs. Maria Charyna and Mrs. Slava Stetzko.

Відповідь на привітання амбасадора відоміє голова делегації, Йосип Лисогір. Joseph Lesawyer, head of the Ukrainian delegation, replies to the Ambassador's greetings.

Амбасадор Ладж (зліва) з первосвященником УАПЦ Митрополитом Мстиславом. Ambassador Lodge (left) and Metropolitan Mstyslaw.

Делегація УККА з амбасадором Ладжом. Стоять (зліва): віце-президент УККА о. шамб. Мирослав Харина, виконавчий віце-президент УККА Йосип Лисогір, пані Маруся Бек, амбасадор Ладж, віце-президент УККА Антін Батюк і Володимир Мазур.

UCCA delegation with Ambassador Lodge, left to right: Msgr. Myroslav Charyna, vice-president, Joseph Lesawyer, executive vice-president, Miss Mary Beck, Ambassador Lodge, Anthony Batiuk and Wolodymyr Masur, vice-presidents.

Очевидно, що під час прийняття не могло обійтись і без показу прекрасних українських народних танків. No show is complete without the colorful Ukrainian folk dancing. Above a group of Ukrainian dancers whirl to the delight of hosts and guests.

За подарунки від українців, амбасадор Ладж віддає, крім гостинності, пам'ятковим подарунком своїм гостям, передавши на руки І. Лисогору мін'юртуру золоту емблему амбасаді.

In return for the many gifts received, Ambassador Lodge presented a miniature gold emblem to the Ukrainian group, received by Mr. Lesawyer.

До найбільш зворушливих під час прийняття належала зустріч амбасадора Ладжа з громадянами Коннектикута; для яких він свого часу був губернатором. На фото (зліва): пані Марія Лисогір, пані Анна Лисогір — мати головною президента УНС та найстарша віком паломниця з Америки, амбасадор Ладж і його дружина та Василь Гіль, який при цій нагоді вручив амбасадорові Ладжові альбом кольорових фотознімків із зустрічей колишнього губернатора Коннектикута з українцями з різних нагод, зокрема підписування ним прокламації Дня Української Незалежності. Зустріч із своїми колишніми „односельцями" та пам'яткові фотознімки справили амбасадорові Ладжові та його дружині окрему приємність.

The reception provided an opportunity for a reunion between Ambassador Lodge, a one-time Governor of Connecticut and his constituents. Photo above shows, left to right, Mrs. Mary Lesawyer, Mrs. Anne Lesawyer, UNA president's mother and the oldest in U.S. group of visitors, Ambassador and Mrs. Lodge, and Wasyl Gil who presented an album to the Ambassador, containing photos of his past meetings with Ukrainians in the state of Connecticut, notably on the occasion of proclamation signings designating January 22nd as Ukrainian Independence Day. Mr. and Mrs. Lodge were extremely pleased with this memento.

Очевидно, що при такій нагоді не могло забракнути і всюдисущого маестра Василя Авраменка, якого і видно на фотознімці між амбасадором та пані Ладж. Vasyl Avramenko, dean of Ukrainian choreographers, is never absent from memorable occasions. Above, Mr. Avramenko is flanked by Ambassador and Mrs. Lodge.

Леонід Молодожанин автор-скульптор величнього пам'ятника Тарасові Шевченку в столиці Аргентини, Буенос Айресе. Як відомо, цей сам скульптор виконав також монументальний пам'ятник Кобзареві України в столиці США, Вашингтоні.

Leo Mol-Molodozhanyu Ukrainian sculptor from Canada, who designed and executed the Taras Shevchenko monuments in the US and Argentina.

З нагоди відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Буенос Айресе влаштовано „Тиждень Української Культури", що включає виставку українського народного мистецтва, фестиваль української пісні і танку, пресову конференцію і прийняття для делегації з інших країн, наукову доповідь, філіателістичну виставку, бал та ювілейний Шевченківський концерт у заповненій ещерт великій на 1,700 місць залі театру Колісео. Хори, танцюристи-балет, і солісти та бандуристи виконали програму концерту, що й видно на цих фотознімках.

A "Week of Ukrainian Culture" was held in Buenos Aires in conjunction with the Shevchenko monument unveiling. This included exhibits of Ukrainian folk art, a festival of Ukrainian song and dance, a press conference and a reception for guests from other countries, a scholarly conference, a philatelic exhibit, a ball and a concert at the capacity filled Coliseo auditorium. Choirs, soloists and bandurists appeared in the impressive program.

Стрільниця в селі Портнягіно

Президія Верховного союста ССРСР у Москві нагородила „Віктора Карпенка, 37 років, українця, члена КПСС, інспектора кримінального розшуку" орденом „червоної зірки". Газета „Известія" з 26 лютого 1972 р. повідомила про той „указ" і пояснила, що сталося. Ще в жовтні 1971 р. в селі Портнягіно, Кемеровської області в Росії „злочинець Сізіков убив з дрібнокаліберної

гвинтівки двох громадян і двох поранив". Про причину вбивства не згадується. В. Карпенко прибув на мотоциклі до місця події, де Сізіков поранив і його, але мільціонер вибив з рук зброю. Злочинець намагався втекти, мільціонер поранив його в руку, а потім вів майже два кілометри до мільції, доки на місце випадку не прибули співробітники мільції.

Викрадач колгоспної худоби поранив мільціонера

Київ. — Президія Верховної ради ССРСР у Москві нагородила медалью „За відвагу" лейтенанта мільції із Старобільського, Ворошиловградської області, М. Колінюка. Він очолював „операційну групу, яку послали в колгосп ім. Шевченка. Група мала виявити і затримати

злочинців, які крали худобу з ферм того колгоспу". Газета „Молодь України" з 26 лютого надрукувала повідомлення про ту подію на першій сторінці: „Пошук дав змогу виявити злочинців, коли вони намагалися вкрати худобу. Один із них вчинив збройний опір і завдав М. Колінюку поранення в ногу.

В ССРСР розпочалась „всесоюзна" стандартизація ділової документації

Київ. — Начальник Відділу Українського республіканського центру метрополії і стандартизації А. Лозовий поінформував на сторінках „Радянської України" з 8-го лютого про перехід „республіки" на нові стандарти, єдині за формою для всього ССРСР формуляри - папери, що їх використовується в діловодстві. „Акти, довідки, протоколи, ділові листи, інструкції, накази... До чотирьох мільярдів ділових паперів „управлінської документації" складається щороку в нашій країні, пише А. Лозовий про увесь ССРСР, зазначаючи, що приходить край старій системі документації й розпочинається нова, стандартизована „для всієї країни": „Встановлюється єдина схема побудови форм усіх управлінських документів, замість понад 2 000 форм тих, що нині ще існують. Стандарт передбачає друкування тільки одноколірних бланків, що дає економічний ефект понад 7 мільйонів рублів на рік". Про те, якою мовою будуть друкуватися такі „всесоюзні стандартизовані бланки", не згадано. Автор інформації стверджує, що „створення єдиної системи управлінської документації — лише початок великої справи", і закликє підприємства та організації „пресувати публіку", себто Україну, планомірно й цілеспрямовано переходити на нову, стандартизовану документацію.

ПРИЗД ВЛАДИКИ ВЕЛИЧКІВСЬКОГО ДО РИМУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Посирає дуже стриманим він не комунікується з ніким у справі Владика Величківського. Важко довідається про стан звільненого церковного достойника, його місію, теперішню діяльність і чи довго він залишиться в Римі. Тут одинок можна робити менш-більш правдоподібні припущення: того, що вже так чи інакше відомим.

С кілька питань, які потребують з'ясування. Насамперед, чи звільнення Владика Величківського і його місія на захід були узгоджені з Римом? З усього, що досі відомо, виглядає, що радше ні. Владика був звільнений після відбуття свого візиту, а Ватиканські чинники від початку його судової справи не виявляли спеціального зацікавлення підносити її. Ставиться теза, що Владика Величківського вислали за кордон України, що б його підвезти, бо вже навіть фізична його присутність в Західній Україні могла б бути мобілізуючою для багатьох вірних Української Католицької Церкви.

Теоретично м о ж д и в і с т ь його повернення це могла б бути піднесена більшечка, але вже в новому контексті, тепер у можливих переговорах совєтських чинників з Ватиканом і за ціну певних концесій. Таку можливість мабуть, припускають у Ватикані і тому приховують стая Владика Величківського як єпископа. Щоб не скомпромітувати таку мож-

Новостворена радіограма „Українська Година“ охоплює чотири стейти

Організатори і виконавці радіограми „Українська Година“. Стоять (зліва): Д. Керрі, М. Велчинська і І. Павляк.

Гардфорд, Конн. — З ініціативи народженого в ЗСА Дика Керрі недавно була створена нова українська радіограма під назвою „Українська Година“, яку добре чути у стейтах Коннектикут, Мессачузетс, Ровд Айленд і Нью Йорк, кожної суботи від 10:30 до 11:30 перед полуднем, з радіостанції WRYM 840 у Гардфорді, Конн. З організатором програми співпрацюють п-і Маруся Велчинська та Іван Павляк. „Українська Година“ передає короткі українські інформації англійською мовою, але більшість програми передається українською мовою, з українськими піснями й музикою. У дни 22 січня радіо-передача була присвячена роковинам проголошення самостійності й соборності України.

Директор авдіції Тик Керрі належить до української православної церкви св. Марії в Нью Брітен, працює останні 10 років на радіостанції WRYM оператором; хоча не володіє українською мовою, він є членом Американського - Українського Горожанського Клубу, Церковного Комітету, Ветеранів та ін. одружений з українкою, мають трирічну дочку. „Українську Годину“ організував сам, без допомоги організації. П-і Марія Велчинська походить із Лемківщини, ліцей закінчила в Перемішлі, працювала на гідрологічно-метеорологічній станції, замужня, має трирічного сина Марка, займається тепер маллярством, належить до Об'єднання Мистецьких Музейів Нової Англії. Наймолодший співробітник Іван Павляк

на народився в родині українських втікачів у Німеччині, прибув 6-тирічним хлопцем з батьками до ЗСА, ветеран В'єтнамської війни з 1970 року, студію інженерію, належить до СВМ-у. Вей трос співробітників докладають зусиль, щоб піднести радіо-програму „Українська Година“ до найвищого рівня і так поширювати українське слово, пісню й музику в Америці. Зацікавлені можуть писати на адресу:

Radio WRYM 840, The Ukrainian Hour, 1535 Willard Ave., Newington, Conn. 06111. Tel.: 686-5646.

УЧНІ БЕЗ ЗШІТКІВ

„Радянська Україна“ з 19 лютого надрукувала листа з Тернопільщини, в якому повідомляють, що учні Ягорівської восьмирічної школи від місяця вересня не мають на чому писати — ніде не можуть купити зшитків. У вістці сказано, що в школі району зшити почтає Поніківська фабрика паперу, яка „лидводить“, не виконуючи планів. „Цікаво, на чому пишуть у районному відділі освіти? І свої замовлення, і звіти про забезпечення навчально-виховного процесу?“

На письменницьких зборах критики критикували самі себе

Київ — На поширеному засіданні президії правління Спілки Письменників УССР, що відбулося під головуванням Ю. Смолича, 10-го лютого, письменники, літературознавці і критики критикували самі себе за недостатню „політичну гострорість“. На пленумі обговорювали постанову ЦК КПСР „Про літературно-художню критику“, в якій вимагається безапелляційна підтримка партії у всіх її починках шляхом нових літературних творів. Газета „Літературна Україна“ з 15 лютого писала про той пленум, що „довір'я партії — обов'язує“. Ю. Смолич у доповіді виступив проти „реабілітації окремих літературних постатей минулого, коли заохвалюється все, що писав даний письменник, не знаючи про очевидну наявність у нього серйозних розходжень з нашою, марксистською ідеологією“. За приклад такої самовільної „реабілітації“ наводилася стаття В. Яременка до творів Олександра Олеса, виданих у серії „Шкільна Бібліотека“. Літературознавець М. Острик вказував на фактичну відсутність критики в сучасному літературному процесі в Україні: за минулий рік „активно виступали в критиці лише 13 чоловік“, хоча до Спілки Письменників УССР входить 100 критиків і до їх розпорядження с 30 періодичних видань. Пар-

тийний критик Л. Новиченко обвинуватив критиків, що вони „чомусь відмовчуються“ — не бажать критикувати „суперечливі твори, що мають серйозні хиби, як скажімо, „Полтва“ і „Катасстрофа“. Виявилось, що „критики нерідко ухиляються від принципового розгляду нових творів“.

Дилимося сузною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 4-го березня 1972 року відійшов у Вічність на 85-му році життя в наслідок нещасливого випадку наш Найдорожчий **БАТЬКО, ТЕСТЬ і ДІДУСЬ**

бл. п. ВАСИЛЬ БОДНАРУК

народжений 20 грудня 1886 року в селі Гадківцях, Копичинського повіту в Західній Україні, кол. четар Української Галицької Армії, довголітній управитель шкіль в Україні.

ПІРАСТАС був відправлений в неділю, 5-го березня ц. р. о год. 7:30 веч. і в поминальк 6 березня о год. 8-й вечора в похоронному заведенні W. E. Pinnerew, Silver Spring, Md.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 7-го березня 1972 р. о год. 9-й ранку із похоронного заведення до української католицької церкви св. Родни в Вашингтоні і після Служби Божої остани будуть перевезені до Філадельфії, Па. і похоронені там на Українському Католицькому Цвинтарі св. Марії на Факс Чейз, Па.

Тяжким горем прибиті:

сина — **ІРОСЛАВ** сніпова — **МАРІЯ** вшучка — **ДЕСЯ, НАДІЯ, ДАРІЯ** Влькча і дільна Родина в ЗСА, Канаді і в Україні

Крайова Пластова Старшина влаштовує
з рамені Конференції Центральних Українських Молодечих і Студентських Організацій
ЧЕРГОВУ
МАНІФЕСТАЦІЮ
В ОБОРОНІ АРЕШТОВАНИХ В УКРАЇНІ
в суботу, 11-го березня 1972-го року, год. 3 - 5 вечора
47-ма вулиця і 1-ша Евно в Нью Йорку
(Гамершилд Плаза)
ЗАКЛИКАЄМО ДО МАСОВОЇ УЧАСТІ МОЛОДЬ І ГРОМАДЯНСТВО

Увага! КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦІ! Увага!
УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО і КОМІСІЯ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ (УВАН)
запрошує на
доповідь д-ра Любомира Винара
(звізайного професора Кентського Стейтського Університету) п. т.
„Історія українців у ЗСА — найбільш
занедбана ділянка дослідів“
Дискусійний вечір відбудеться
в **СУБОТУ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1972, о 7-й год. веч.**
в приміщенні
БАНКУ ВЕСТ ФЕДЕРАЛ СЕВІНГС
5839 Ridge Rd., Cleveland, Ohio

ПОВІДОМЛЕННЯ
На Нагробний Хрест на могилі св. п. Василя Косаренка-Козаренка склали дальші пожертви слідуєчі Громадяни і Приятелі Покійного:
по 10.00 дол.: д-р В. Шандер, М. Селешко, Г. Сидорак, І. Шабельський, Т. і І. Шумилович, І. Короничий, Д. Кришталевич;
по 5.00 дол.: С. Барто, Д. Гузар, П. і О. Хлібонич, С. Зеркаль, С. Тимциорак.
Разом 95.00 дол., що разом з попередніми 235.00 дол. дає 331.00 дол. — Гр. Яремчук, фін. референт.
Щиро дякуємо за Ваші ласкаві пожертви і просимо надіслати на адресу „Brody Lew“ Inc., 140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Торонто і околиця!
УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ
ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ ВІДДІЛВ УНС
повідомляє, що
в суботу, 18-го березня 1972 року
о год. 2-й попол.
в залі **УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО**
ОБ'ЄДНАННЯ, 297 Каледж Ст. в ТОРОНТІ
— відбудуться —
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ
в яких участь візьмуть члени Окружного Комітету та урядові і конвенційні делегати таких Відділів:
Торонто чч: 49, 402, 407, 408, 411, 418, 432, 440, 453, 469, 470, 478; Ошава 464; Судбури 439; Кіркланд Лейк 446; Тиммінс 456; Су Сен Мері 426; Форт Вільям 441; Лондон 460; Бренгфорд 466; Кічнер 436; Гвельф 410; Сарнія 480.
ПРОГРАМА ЗБОРІВ:
1. Відкриття;
2. Вибір Президії зборів;
3. Відчитання і прийняття протоколу попередніх зборів;
4. Звіт з діяльності Окружної Управи;
5. Дискусія над звітами;
6. Удільнені абсолютотрії уступаючі управи;
7. Програмо-організаційна доповідь;
8. Слово представників Головної Екзекутивної;
9. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії;
10. Різне і закриття зборів.
Участь у загальних зборах візьмуть:
Сенатр **ПАВІО ЮЗІК**, заст. гол. предсідника і голова Канадського Представництва;
ВАСИЛЬ ДІДУК, головний радий і обл. організатор.
До участі в загальних зборах запрошені: найменше двох членів Управи Відділу (секретарі обов'язково), конвенційні делегати та союзів і громадські діячі, яким лежить на серці розбудова і ріст УНСОюзу.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛВ УНСОЮЗУ
ПАССЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ
повідомляє, що
в суботу, 18-го березня 1972 року
в залі
УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ
в ПАССЕЙСЬКУ, при 340 Hope Avenue
о годині 6-й вечора
— відбудуться —
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ПАССЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ УНС
НА ПОРЯТКУ НАРАД:
1. Відкриття. 2. Вибір Президії. 3. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії. 5. Дискусія над звітами. 6. Удільнені абсолютотрії уступаючі управи. 7. Слово представників УНСОюзу. 8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1972 рік. 9. Притвіги, внесені і побажання. 10. Закриття зборів.
До участі в зборах зобов'язані всі предсідники, секретарі, їх заступники, касир, організатори і конвенційні делегати слідуєчі Відділів УНСОюзу:
42, 64, 97, 143, 182 і 394.
Також до участі у зборах запрошуємо всіх членів вище згаданих Відділів і всіх тих, що бажать стати членами УНСОюзу.
У зборах візьмуть участь:
УЛЯНА ДЯЧУК, в. о. головного касира УНС
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радий і обласний організатор
Поля зборів — чай і гаряча перекуска та висвітлення звукового фільму про Союзівку.
ОКРУЖНА УПРАВА:
Іван Хомко, голова
Василь Марущак, секретар

ПОДЯКА
З волі Всевишнього 25-го січня цього 1972 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий **ЧОЛОВІК і БАТЬКО**
бл. п. ВАСИЛЬ ФЕДІВ
похований на цвинтарі у Глен Спей, Н. П.
Щиро дякуємо за співчуття і участь у похоронних заходах. Дякуємо Преподобним отцям: о. П. Федорикові — пароху церкви св. Володимира в Елізабеті, за відвідини Хворого в шпиталі та удільнені Найсвятіших Тайн, о. С. Іванюковича — з парохії Івана Христителя в Ноарку за відправу Панахиди і Служби Божої. Дякуємо д-рові Романові Грабові за доглядний опіку під час хвороби Небійчика. Ми також глибоко вдячні Дружині Небійчика із Станції ОБУВА та Ветеранам Дивізії УНА за співчуттєву участь у похороні та в співанні Панахиди. Ми зорупише участь пасторів 23-го Куреня „Червона Калина“. Щиро дякуємо Усім Тим, що склали пожертви на Службу Божу, на Фонд Панахиди 242.00 дол. та на Фонд Політичних В'язнів 40.00 дол., а також Тим, хто висловив нам усні й письмові співчуття. Рівнок дякуємо за дбайливу й соціальну опіку похоронному заведенню Литвани і Литвини.
ВІЛЬМА — вдова
ВАСИЛЬ і АНДРІЙ — сина

Дилимося сузною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 2-го березня 1972 року в Фінкс, Аризона, відійшов у Вічність на 82-му році життя
бл. п. МАРІЯ КОВАЛЬ
З ДОМУ ЗАРЕВИЧ
ПНАХИЦА відбулася 5-го березня 1972 року.
ПОХОРОН відбудеться 6-го березня 1972 року у Фінкс, Аризона.
В смутку зачинились:
СИНІ, ДОНЬКИ, НЕВІСТКИ, ЗІТІ, ВШУКИ і ПРАВНУКИ в Україні та Америці

В ТРЕТЮ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
мого Незабутнього МУЖА
бл. п. ТЕОДОСІЯ НОСІЄВИЧА
який відійшов у Вічність 19 березня 1969 року, буде відправлений
ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА
І ПАНАХИДА
дня 18 БЕРЕЗНЯ 1972 р. в год. 9-й рано в тих Церквах:
1. В Православній Катедральній Соборі СВ. КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА, 2238 Зах. Кортеж вул., ЧИКАГО, Іл.;
2. В ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ в БАВІД БРУК, Н. Дж.;
3. В Православній Церкві СВІХ СВЯТИХ, 206 Схід 11-та вул., НЬО ЙОРК, Н. П.
Прошу Приятелів і Знайомих помолитися за упокій Ного Душі.
Смутком пририта —
Дружина **ЄВГЕНІЯ НОСІЄВИЧ**

ПОДЯКА
З волі Всевишнього 25-го січня цього 1972 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий **ЧОЛОВІК і БАТЬКО**
бл. п. ВАСИЛЬ ФЕДІВ
похований на цвинтарі у Глен Спей, Н. П.
Щиро дякуємо за співчуття і участь у похоронних заходах. Дякуємо Преподобним отцям: о. П. Федорикові — пароху церкви св. Володимира в Елізабеті, за відвідини Хворого в шпиталі та удільнені Найсвятіших Тайн, о. С. Іванюковича — з парохії Івана Христителя в Ноарку за відправу Панахиди і Служби Божої. Дякуємо д-рові Романові Грабові за доглядний опіку під час хвороби Небійчика. Ми також глибоко вдячні Дружині Небійчика із Станції ОБУВА та Ветеранам Дивізії УНА за співчуттєву участь у похороні та в співанні Панахиди. Ми зорупише участь пасторів 23-го Куреня „Червона Калина“. Щиро дякуємо Усім Тим, що склали пожертви на Службу Божу, на Фонд Панахиди 242.00 дол. та на Фонд Політичних В'язнів 40.00 дол., а також Тим, хто висловив нам усні й письмові співчуття. Рівнок дякуємо за дбайливу й соціальну опіку похоронному заведенню Литвани і Литвини.
ВІЛЬМА — вдова
ВАСИЛЬ і АНДРІЙ — сина

ПОДЯКА
З волі Всевишнього дня 15-го листопада 1971 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий і Незабутній **МУЖ, БАТЬКО, ДІДУЧКО і БРАТ**
бл. п. ІВАН ГОРІН
Щиро дякуємо хочемо зложити щирю подяку отцю Багачинському парохії СВ. Трійці Української Православної Церкви в Гошен, Індіана за відправлення Панахиди через два вечори і похоронні обслусти.
Щиро дякую п. Шваць, дякові і рівнок хороні за співчуття, квіти і пожертви на Службу Божу.
Щиро дякую Тим Паням, що приготували по похороні обід у широкійній залі. Сердечно дякую Родині, які приїхали здалека — брат Н. Горін з дружиною, Елізабет, Н. Дж., сестра Марія Оршуляк з мужем, Понків, Н. П., моя сестра Марія Гошен з мужем і сина Богдан з дружиною, Клифтон, Н. Дж.
Нехай Господь винагородить щиро Вам Усім ласкави і всім добром.
Горем пририта:
КАТЕРИНА — вдова
ВОЛОДИМИР — син, невістка і вшук
ГЕЛЕН — дочка, зять і вшук

ПОДЯКА
З волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 12-го лютого 1972 року наш Дорогий і Незабутній **МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ** проживавши 73 роки
бл. п. МИХАЙЛО ЖЕНЧУК
Принити важким смутком складалмо сердечню подяку Вч. о. Мни за відправлення Панахиди і Похоронних Обрядів і дни 15-го лютого. Дякуємо о. Семенові Іванюковичу за відвідини Покійного в шпиталі.
Щиро дякуємо проф. Василеві Воробієві за витотошення зорупишеї прощальної промови на цвинтарі.
З глибокої душі дякуємо д-рові Володимирові Гуквої за доглядний лікарську опіку, в дома та шпиталі.
Рівнок дякуємо всім Рідним, Приятелям і Знайомих за висловні співчуття, за пожертви на Службу Божу, за квіти, за участь в Панахиді і похороні.
Окрема подяка паням: Перещуківій, Кушановій, Думенковій П. і Думетковій Д. за приготування поминального обіду.
Сердечна подяка похоронному заведенню Литвани і Литвини за соціальну і дбайливу опіку.
Нехай Всевишній винагородить Вас усіх за Ваші добрі серця і труді.
ЄВДОКІЯ — дружина
ДОНЬКА — **АННА БОРИМЛО** з мужем і дітьми
ДОНЬКА — **ОЛЬГА ДІДОХА** з мужем і дітьми
СИН — **ВАСИЛЬ ЖЕНЧУК** з дружиною і дітьми

Замість квітів на свічку могилу
бл. п. АННИ ЄЗЕРСЬКОЇ
складалмо 10.00 доларів на „Першу в Требрі“.
Тя і Василь **КАМІНСЬКІ**
Замість квітів на свічку могилу в Україні нашій Дорогій Стрипці
бл. п. СТЕФАНІ з МАРТИНЦІВ
СКОРОБОГАТОЇ
складалмо 25.00 доларів на фонд Кардинала Пасифа Сліного.
Др Ашатазь і Клотильда **СКОРОБОГАТІ**

Презентація дебютанток у Боффало, Н. Й.

Зліва: Оленка Потієнко і Мирон Салдін, Катя Матвійшин і Роман Грохольський, Маруся Шимка і Адриан Цьолко, Ліля Вітрик і Роман Пристайко, Маріяка Аргімова і Юрій Костишин, Роксолана Стасюк і Орест Іскало, Рома Стецьків і Юлія Кланішак, Галя Антонішин і Степан Головатий, Маруся Йоник і Іван Мірнік, Оля Шиськів і Ігор Чорненський, Анна Пруц і Данило Криницький, Оленка Чмала і Степан Соколовський, Оксана Головата і Іван Тереля. Посередні пані Ірина Лаврівська, яка переводила презентацію.

Кожне місце має якусь одну розвагову імпрезу, на яку чекають усі, бо хто з нас не мріє, хоч на деякий час, призабути всі свої щоденні турботи і в крузі приятелів провести кілька безжурних годин. На нашарському пограниччій такої імпрезою є Вечерниця Допомогової Секції при Відділі УККА в Боффало. У цьому році відбулись вони 4-го лютого в приватній залі Української Святоїтроїцької П'ра в о с л а вної Церкви.

Шорічною атракцією Вечерниця Допомогової Секції є презентація дебютанток. Переводить її з непервершеною грацією відома артистка п. Ірина Лаврівська. На цю хвилинку із трепетом чекають молоденькі дівчатка, чекають їхні родичі, ціла рідня і вся околицна українська громада. То ж не диво, що ще заки пролунали перші акорди танків оркестру п. Михайла Телюка, паркувальна перковна площа почала заповнюватись автома-

СХІД І ЗАХІД У НІМЕЦЬКОМУ

Ж. М. К. (Закінчення зі стор. 2-ої).

разом з Сталіним, тепер приймають з пошаною сталінського виховання Брежнев. Коли президент Ніксон їтає в Пекін і в Москву, то шепоче не питає, чи в'язні з СССР і в Китаї перебувають у тюрмах згідно з декларациями Об'єднаних Націй...

Ще само собою добре знають промовці опозиції в німецькому парламенті. Але жони своїми словами хотіли будити недовір'я до політики уряду, щоб знайти прихильність до себе: аджеж у 1973 році мають відбутися вибори до парламенту Німеччини, і опозиції потрібні голоси виборців. Тому промовці опозиції, хоч визнавали необхідність укріплення відносин Німеччини з хідними сусідами, підкреслювали, мовляв, уряд Брандта - Шеєля не виявив "переговорах з Москвою та Варшавою, твердості" і що те може викликати невдоволення у західних союзників.

У своїй промові в парламенті Брандт заявив: "Німецька Федеративна Республіка - європейська держава. Тут в Європі рідиться наша доля разом із нашими союзниками у відношенні до держав Сходу Європи і Соцієтського Союзу. Я хотів би інтересуватись перед всьма гідними надіями. Для наших справ, які ми мусямо вирішити, немає цілком утєсною зброї, теж, Китай - не зброя". Цими словами Брандт нажнув на висловлені в пресі і в промовах членів опозиції налі на те, що натиск Китаю зі сходу на Росію мусяв Москву до поступок і Німеччині. Слід при цьому нагадати, що провідник, багратської християнсько-соцієтської партії Штраєс уже після дебєтєв у парламенті

„СОЮЗІВКА“ ОСЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й. приймає вписи дітей у віці від 7 до 11 років - на - ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ яка триватиме для ХЛОПЦІВ - від 16-го липня - 5-го серпня 1972 року для ДІВЧАТ - від 24-го червня - 15 липня 1972 року По ближчїй інформації та за аплїкаціями до вповнення, прошу зголошуватись на адресу: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE Kerkhonkson, N.Y. 12446 Tel: (914) 626-5641

Аплїкація на прийняття - на - КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на СОЮЗІВЦІ КЕРГОНКСОН, Н. Й. від 6-го до 31-го СЕРПНЯ 1972 року ім'я і прїзвище Адреса Ви - член УНС. Відділ знання української мови ДАБО П ЗАДОВІЛЬНО П ДОВРЄ Задучєв на рахунок оплати \$ (Повна оплата курсів - \$150.00. Половину на можність треба влатити із аплїкацією) Аплїкації висилати на адресу UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE Kerkhonkson, N.Y. 12446 Tel: (914) 626-5641

Різне Українське Висельне Вїоро ROMAN PARCEL SERVICE 141 2nd Avenue, New York City Tel: 475-7430. Висельне ПАЧКИ з ОДЯГОМ і КАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рївнож прївноємо замовлення на мотоцикли, холодильники, телевізори і шаши до прати. Урид. год. від понед до суб. 8:30 - 6:00 веч. В нед. дїло, від 10 до 2-го пол.

Real Estate КОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗІМНО звертаєсь до УКРАЇНСЬКОГО ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO. 98 - Second Avenue New York, N.Y. Tel: 477-6460

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ Анг. і укр. текст Цїна 80 центів "СВОБОДА" Jersey City, N.J. 07310 41-43 Grand Street

Funeral Directors Theodore WOLININ, Inc. Дїректор Похоронного Завоєдєня 133 East 7th Street NEW YORK, N.Y. 10009 Tel: GR 5-1457 СОЛІДНА ОБСЛУГ

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Займаєтьєсь пїкєрєванєм в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна калїдєра до ужитку ДАРОМ PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE 2844 Westchester Avenue NEW YORK, N.Y. 10461 Tel: 868-2475 Дїректор ПОСОФ СЕНКОВСЬКИЙ Займаєтьєсь аплїкаціями пєкорєвєна в калїдєях, пєлєжєних в кєміях райєвєї мїста. Похорони по мїсєтєльнєх цїнах.

КОВАЛЬЧИН FUNERAL HOME Completely AIR CONDITIONED Займаєтьєсь Пєкорєванєм в сїєтї NEW JERSEY. Цїни прїступні для всїх. Обслєдєвє чєстє в калїдєрах. У випадку смутку в рєднїй, клїчтє, як в дєнь, так і в нєчї

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager 129 Grand Street (cor. Warren Street) Jersey City, N.J. 07302 HENDERSON 4-5131

ЗАМОВЛЕННЯ У ВИДАВНИЦТВІ РІДНА МОВА найкращі, найновіші у Вільєсєгу Свїтї українськї пїдручнїкї авторєтєвєя видєтєного пєдєгога б. л. п. МАРІЇ ДЕНКО: Пїдручнїк В Амер. В Кан. Прєшу мєнї (ам. \$) (кан. \$) вїслати „Рїдне Слово“ - перша чїтєвєка пїсля „Букваря“, 113 стор. 3.30 3.40 „Волошки“ - наступна чїтєвєка, 130 стор. 3.30 3.40 „Рїднїй Краї“ - наступна чїтєвєка, 130 стор. 4.00 4.10 „Сашан-Зєлєя“ - наступна чїтєвєка, 208 стор. 4.70 4.80 „Про що Тїрєя Шєлєстїла“ - наступна чїтєвєка, 248 стор. 5.40 5.50 Новїшї цїни мєжєтьє бїтї змїненї на випадок дальшїх змїн вєлєтєного обмїну. Гуртовим замовленням від шкєл - оїдет 15%, а кїнїгарїям - 30%. Пакування і пєрєсылка (пєкєтєвєна) - 25 центїв від кїнїжкї. Оплата - не пївшє лїстєвєа 1972 р. Вїгнїть, заповнїть і вїкє пєрєшлїть цє оголошення на адресу: RIDNA MOVA PUBLISHING 26 Percy St. Newport, Vlc., 3015. Australia

На черговї Вечерницї Допомогової Секції доведеться ждати цілий рік. Хочеться вірити, що дочекаємось усі, щоб знову в родинному крузі української громади зійтись разом, розважатись та пригланутись тим, що вступають на стежку дозрілого життя.

Управі Допомогової Секції, а в першу чергу її голові, незаступній п-ї Оксан. Бережницькій належаться слова признання цілої нашої громади. Належаться вони теж і п-ї Оленці Морозєвич, що взяла на свої плечі нєлєгкє завдання організєцїєнєї частини презентації дебєтєвєтєвєк. Во ж наші дївчєтєкє пєрєжїли одну з крєвїцєх хвїлїн їхньєго молодєнькєго жєттєя, всї прїсутнї гарно забєвалїєсь, а до цїєго прї збирєлєсь ще і круглєнькє сумє грошєй для тєх, щє бїднїшї від нас. I. Ч.

ШТАНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

говувати свої жінчєкє прївїлїє і носити легкї сукнї. Аде одовєне в прїнципї: нїхтє сїдє нам забєрєжєвєтї нєнїтї штєни тєдї, колї нам єе пєтєрїє. Гєть чєлєвїку тїранїю!

Я задумалась над цїм, зашївнїєсь насамотї. В дїєтєвїє я козєкувала над уїмї хлопцєям з нашої вулицї, і нїхтє мєнє не прїгнїтуєв. Як я пїдрєслє, булє і мєнє нормєлєне чїслє зашївнїєвнїєв (вїдгєдєвїтє зїєлькї). Вїйшла замїж, нє на такогє ажє пєчєного чєтєвїкє, і вїн мєнє нїколї нє срївдїв. Маю дєчкє; колї б єе малє сїнє, тє мєжє б хєч зїд нєгєо зазнала якєї нєспрєвдїлєвостї?.. Нє знаю. „У кожнєго свєя долєя“... [мєнї нїколї нє хотїлєсь пєнїтї штєнїв. Ношу я штєнєя (тє єе я чєлєвїкєвї) тїлькї для двєх оєазїєв: колї фарбує на драбїнї гараж і колї лєау на яблєвєкє зїєдємє нашєго кєтє. Бє в нас тєснїй дурнїй кїт, щє лєобувє зїєлїтї на дєрєво, а зїєлїтї нїз бєтїєсь.

Протє, із штєнєям я маю гєпєр бїду. Справа в тїм, щє цїєго рєкє моднї крєвїцї зрєвїлї гєнєрєлїєнїй наступ на короткї сукнї і наєаєлїлї жїнкєм цїлєго свїту адїєгнєвєсь в довгє. Першї хорєбрї вїпрєбуєлї довгє одїж і нє зпєдєбалї. Крєвїцї покїнїцї нє здєаютьє, ає почєлї трївчєтї дам до довгєго чєрєз штєнї. Спєкулєючїє вє сєнтїмєнтї змєгань за рївнєспрєвїєнїє жїнок, вєнї заєлїкають іх купувєтї кєдєгїєм: жєкєтї і штєнї; ає єе крєкє: короткє сукнєя ї штєнї.

— Як прїєдє вєсна, мєкєтє штєнї зашївнїтї на гєнїцє і хєдїтї в сємїй тунїцї, - пєчєнєвала мєнї пєрєдєвчїєнє. Тєорєтїчнє воно так, ає колї б я вїсєчїєнєла в такїй „орєтїкїй тунїцї мєнє, мабуть, наєрєштєвєла б нєвїтї лїбєрєлєна амерїканськєя пєлїтїєя. Протє, до цїєго нє дїєлє б тєму, щє прєстє чєлєвїк мєнє нє вїпусєтїв бї з хєтї. Вїн напєрєд зєвїєв, щє в штєнєях я хєдїтї мєжє, ає бєз штєнїєв - нї. А тєтє надхєдїтє Вєлїкєдєнь, і я, як і кожнєя жїнкє, мушє матї обнєву. Захєдїжє вєкє в кєтєру крємнїцєю зновє мєнї вїносїтє комбїнєцїєнїє штєнїєв із тунїкєм і жєкєтєам.

НА ВЕЛІКДЕНЬ Найсрєкє Найлєгкє Найнєвїшє Найєкєрїшє ПРИВІТАТИ СВОІХ Рїднїх Дрєзїє і Знєюмїх СВЯТОЧНІМ ПОВАЖАННЯМ у „СВОБОДІ“

Немає то як на СОЮЗІВЦІ! СОЮЗІВКА - НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ НА ТОВАРИСЬКІ З'ЇЗДИ ВЕСІЛЛЯ БЕНКЕТИ ЗАБАВИ і т. д. До дїспєцїєцї охєлєджєвєна вєлїкє залєя, вїдновлєнїє кїмнєтї, смєчнє кухнєя. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ. Замовлєйтє заздєлєгїдє, щєб дїєтєнї бєжанє дєтє. UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE Kerkhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

Корїстєйтє з інформєтївнїєх брєшур УНСоєує. Пошїрїєйтє іх мєсєво пємїж члєнєам та нє-члєнєам УНС. Вєнї пємєжєтьє Вєм прї забєзпєчєвєннї в УНСоєує!

I am an American. Do not fold, spindle, or mutilate.

Millions of them show their pride by buying U. S. Savings Bonds. Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country. At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves. U.S. Savings Bonds pay a guaranteed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America. Also, the interest on Series E Savings Bonds isn't subject to state or local income taxes. You can defer federal taxes on E Bond interest until you redeem the Bond. If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost. They're safe. They're easy. They're automatic. And they're also a reminder. A reminder that we all have to work hard to keep what we have. Investing in our country is the best way to do that. Think about U. S. Savings Bonds. It's a way to keep your country strong and yours safe. Take stock in America by buying U.S. Savings Bonds.

Being an American is a comfortable way of life. We have more freedom than any other country in the world. Sometimes we get too comfortable. We take our freedom for granted. Sometimes we have to remember that it wasn't easy for our forefathers to win it. That the freedom we enjoy wasn't handed to us on a platter. Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

ТАРЗАН, Ч. 6711. Тарзан і Чуло засакують перелика них обманців. INTO TARZAN'S JUNGLE TRAP STEPS BULO, THE FAKE TRAPING-POST CONSPIRATOR AND HIS BOYZAKURS. HALT! DON'T TOUCH YOUR GUNS! KOWBUZZ'S AGENT! I THOUGHT YOU WENT SERGO... TO KURY HIM!